॥ विद्या सर्वस्य भूषणम् ॥

Amrutvahini Sheti & Shikshan Vikas Sanstha's

FOUNDER

AMRUTVAHINI COLLEGE OF PHARMACY

Sangamner, Dist. Ahmednagar

AMRUTRANG

2023 - 24

ANNUAL MAGAZINE

।। नमामि शारदा देवीं वीणा पुस्तकधारिणीं ।।
।। विद्यारम्भं करिष्यामि प्रसन्नास्तु च सा सदा ।।

Our Vision

Our college will be recognized as socially cautious centre of excellence in innovative education through its contribution in training, scholarly research in pharmacy profession and services to society.

Our Mission

For translation of our vision into reality college striving to

- **M1:** Provide value based student centric and sustained quality pharmaceutical education.
- **M2:** Foster advanced and innovative research that benefits pharmaceutical industry and community.
- **M3:** Encourage and strengthen leadership, competitiveness, ethical reasoning and intellectual curiosity.

Progarmme Educational Objectives (PEOs)

PEO 1: Graduates of the program will be having strong background and skills in pharmaceutical sciences and able to use these tools in Pharmaceutical industry and/or institutes where ever necessary for success.

PEO 2: Technically sound and mentally robust with critical thinking abilities to excel in career.

PEO 3: Professional and ethical attitude and have ability to address healthcare issues of community.

स्मृतिस्थळ

Late Shri. Bhausaheb Santuji Thorat
Founder President,
Amrutvahini Sheti and Shikshan Vikas Sanstha

The concept of non-aided engineering college was rooted by Padmashri Shri. Vasantdada Patil in 1983. The vision, untiring efforts, multidimensional thinking of a humble farmer, freedom fighter, social worker & doyen of co-operative movement Late Shri Bhausaheb Santuji Thorat alias Dada laid the foundation of "Amrutvahini Sheti and Shikshan Vikas Sanstha" in 1983 at Sangamner. An altruistic vision and aspiration of Dada was to start and propagate the higher technical education to the students of rural area and put the name of Sangamner on the National map. Indeed, the sapling of Amrutvahini Sheti and Shikshan Vikas Sanstha has grown like a banyan tree and thousands of students have availed themselves of the higher education.

Besides, Amrutvahini Sheti and Shikshan Vikas Sanstha has provided employment to several skilled and non-skilled workers by means of sugar factory and other enterprises. So, the entire region of Sangamner was resurrected due to his hard work and vision. However it was the moment of extreme grief and sadness when our dada joined the heavenly abode on 14th March, 2010. May his soul rest-in peace !

Our Dynamic Leader

Hon'ble Namdar Shri Balasaheb Thorat
President,
Amrutvahini Sheti and Shikshan Vikas Sanstha,
Amrutnagar, Sangamner

Ex. Revenue Minister,
Government of Maharashtra,India

"Great works are not performed by strength but by determination."

Our omnipresent Dadaji always believed in determination, which is the key to success. I feel proud that Amrutvahini College of Pharmacy is working hard towards the vision.

It gives me immense pleasure to see **'AMRUTRANG 2023-24'.** The magazine proves each and every word quoted above. I would like to congratulate all the participants and members for this excellent work.

The success belongs to those who believe in their dreams. My heartiest compliments to Amrutvahini College of Pharmacy for the success achieved and wish all the best to each and every one for the forthcoming year.

with regards,
Hon'ble Shri. Balasaheb Thorat
Ex. Revenue Minister, Government of Maharashtra
President, AVS&SVS, Sangamner

Our Source of Inspiration

Hon'ble Dr. Sudhir Tambe
Trustee,
Amrutvahini Sheti and Shikshan Vikas Sanstha
Amrutnagar, Sangamner

Ex. MLC,
Government of Maharashtra, India.

I would like to praise Amrutvahini College of Pharmacy for this beautiful creation of magazine **'AMRUTRANG 2023-24'.**

Its very right to say "What the mind of man can envisage and believe, It can be achieved."

The Magazine represents all the activites of the institute towards the fulfilment of the aim of the institute.

My best wishes from core of my heart to Amrutvahini College of Pharmacy for continuous hard work towards betterment of the society by providing the best pharmacists.

with regards,
Hon'ble Dr. Sudhir Tambe
Ex. MLC, Trustee,
AVS&SVS, Sangamner

Our Source of Inspiration

Hon'ble Sharayu Ranjeetsingh Deshmukh
Managing Trustee,
Amrutvahini Sheti and Shikshan Vikas Sanstha,
Amrutnagar, Sangamner

Dear Students,

Expressions to inherent and nurtured qualities possessed are possible through oral and written means. The communications among human beings are always by these means but sometimes may transcend these verbal or sensory means but can occur at intuitive and unspoken manner. The kind of world we live in need to dwell upon these expressions in speech or through written material.

The intention to provide platform for these expressions for students of the Amrutvahini College of Pharmacy, Sangamner is very natural need. Magazine launched of the institute is right approach and is important milestone in this direction.

I extend my heartfelt greetings to all participants, authors, report writers, faculty staff & students associated in this endeavour. I also appeal to all that with these upcoming new dimensions college magazine **"Amrutrang"2023-24.** I also express the deep desire that the wonderful, beautiful & creative expressions of some individuals shall promote better human values, culture & affection among all.

All the Best !!!

with regards,

Hon'ble Sharayu Ranjeetsingh Deshmukh
Managing Trustee,
AVS&SVS, Sangamner

From Chief Executive Officer's Desk

Hon'ble Anil B. Shinde
Chief Executive Officer,
Amrutvahini Sheti and Shikshan Vikas Sanstha
Amrutnagar, Sangamner

"Take up one idea. Make that one idea your life -- think of it, dream of it, live on that idea. It will drive a way to success"

Amrutvahini College of Pharmacy has been an good platform for developing and building career of the students past 19 years.

Our institute has actively promoted continuing education in Pharmacy, making education accessible to our community's workforce in rural area. Our growth and success result from our commitment to provide quality teaching learning process through courses that balance theory with practice and teach fundamentals in the context of how they can be applied in the real world. Apart from academic we focus on overall development of students which will be beneficial for the society and community.

My best wishes to editor Prof. M.V. Mahale and all the team members for beautiful creation of **"Amrutrang 2023-24"** magazine.

with regards,
Hon'ble Anil B. Shinde
Chief Executive Officer,
AVS&SVS, Sangamner

From Dean Academics Desk

Dr. J. B. Gurav
Dean Academics
Amrutvahini Sheti and Shikshan Vikas Sanstha
Amrutnagar, Sangamner

Dear Students,

We, at Amrutvahini College of Pharmacy, Sangamner are striving towards the holistic development of students to ensure that they are able to give their best in achieving their goals.

The institute is striving hard to make the best possible efforts for students to encourage and channelize their potential in the pursuit of excellence which converts every individual into a self-reliant and independent citizen where they would have the pleasure of watching their dreams into reality. Empowerment of students for their overall development through a broad range of research, academics, extracurricular and co-curricular opportunities is our enchanting motto which creates an understanding of moral and ethical values to guide one's life in a right path. I am sure that this issue of magazine **"Amrutrang 2023-2024"** will provide the holistic exercise to students which reflect the creativity and literary skills. I am extremely grateful to our visionary, dynamic and inspiring management who has always been there with us in terms of constant support, encouragement and motivation to achieve all our goals. Many congratulations to the students and editorial board for their constant efforts in these endeavours.

with regards,
Dr. J. B. Gurav
Dean Academics
AVS&SVS, Sangamner

From Principal's Desk

Dr. M. J. Chavan
Principal
Amrutvahini College of Pharmacy,
Sangamner

"Great things are not done by wish, but by a series of small things brought together."

It's my pride and privilege to introduce **'AMRUTRANG 2023-24'.** It gives the highlights of the curricular and extracurricular achievements by our staff and students in last academic year. 'AMRUTRANG' gives the true meaning of above quoted words.

Amrutvahini College of Pharmacy has actively promoted continuing education in Pharmacy, making education accessible for our community in rural area. Our Sanstha has been an enormous platform for developing and building career of the students past 19 years of excellence. It is possible by the heavenly blessing of Late Shri. Bhausahebji Thorat; motivation from Hon'ble Shri. Balasahebji Thorat and guidance of Hon'ble Dr. Sudhirji Tambe.

I would like to thank the entire Amrutvahini fraternity which includes the parents of our students for the excellence we have achieved. With this I and my team members march forward with new zeal & also the best wishes to editor Prof. M.V. Mahale & all editorial team for beutifying 'AMRUTRANG 2023-24'.

with warm regards,
Dr. M. J. Chavan
Principal
AVCOP, Sangamner

GOVERNING BODY

Sr. No.	Name of Member	Designation
1	Hon'ble Shri. Balasaheb Bhausaheb Thorat	Chairman
2	Hon'ble Dr. Sudhir Bhaskarrao Tambe	Member
3	Hon'ble Shri. K.H. alies Babasaheb Gunjal Patil.	Member
4	Hon'ble Shri. Ramnath Bhaurao Sonawane	Member
5	Shri Anil Baburao Shinde	Member
6	Nominee All India Council for Technical Education (AICTE)- Regional officer	Ex- officio Member
7	An Industrialist/Technologist /Educationalist from the region nominated by AICTE	Ex- officio Member
8	Joint Director of Technical Education, Nashik Region	Nominee of the State Government Director of Technical Education (DTE) (Ex-officio) represented by Joint Director DTE office, Nashik.
9	Dr. Manohar J. Patil	Nominee of the affiliating Body / University/Sate Board of Technical Education
10	Dr. Pravin D. Chaudhari	An Industrialist/Technologist/ Educationalist from the Region Nominated by the Concern Regional Committee as the Council Out of the Panel Approved by the Chairman of the Council
11	Dr. Machindra J. Chavan	Principal of the Institution (as nominee of Sanstha) Member Secretary

STUDENT COUNCIL COMMITTEE - 2023-24

Sr. No.	Name of Member	Designation
1	Dr. M. J. Chavan	Chairman
2	Dr. M.M. Deshpande	Associate Professor, Election Officer
3	Mr. M. B. Survase	Associate Professor, Student's Development Officer
4	Mr. R. P. Thorat	Assistant Professor, N. S. S. Programme Officer
5	Ms. Dike Vaishnavi Devkisan	Elected University Representative (UR)
6	Ms. Gunjal Snehal Rajendra (Div.A) Mr. Shelar Onkar Machhindra (Div.B)	Class Representative (First Year)
7	Ms. Bandre Vaishnavi Ashok (Div.A) Ms. Rahane Mansi Kailas (Div.B)	Class Representative (Second Year)
8	Mr. Dighe Apeksha Bhausaheb (Div.A) Mr. Rahane Gajanan Shivaji (Div.B)	Class Representative (Third Year)
9	Ms. Jadhav Raj Ranganath (Div.A) Ms. Mule Ashvinee Tukaram (Div.B)	Class Representative (Final Year)
10	Mr. Thitame Pratik Babasaheb	Elected Student Member (Sport)
11	Ms. Sangale kishor Sanjay (Final Year)	Elected Student Member (General Secretary)
12	Mr. Chaudhari Omkar Sharad (Final Year)	Elected Student Member (Cultural)
13	Mr. Patil Jaydip Tirsing (Third Year)	Elected Student Member (NSS)
14	Ms. Nehe Pooja Laxman (Final Year)	Elected Lady Student Member (UG)
15	Mr. Gaikwad Sadhvi Vijay (Final Year)	Elected Reserve category member

AMRUTVAHINI COLLEGE OF PHARMACY

Established in 2004

OUR PRIMARY FOCUS

Academic Excellence, Creativity & Change
Challenge & Performance, Enhancing Employability Skills

RECOGNISED BY

Government of Maharashtra & Directorate of Technical Education (DTE), Mumbai,
Affliated to Savitribai Phule Pune University
Approved by the Pharmacy Council of India (PCI) &
An ISO 9001:2015 Certified College,
Accredited by National Assessment and Accreditation Council, Bengaluru (A Grade)

COURSES OFFERED

S.No	Course	Est. Year	Duration	Intake
1	**Bachelor in Pharmacy** (B.Pharm)	2004	4 Year	100
2	**Master in Pharmacy** (M.Pharm)			
	a) Pharmacognosy	2008	2 Year	10
	b) Pharmaceutics	2010		15
	c) Pharmaceutical Quality Assurance	2012		15
3	**Ph. D.** (Research Centre)			
	a) Pharmacognosy	2012	--	--
	b) Pharmaceutics	2014		
	c) Pharmaceutical Chemistry	2021		

Editor in Chief

Dr. M. J. Chavan
Principal

Editor

Prof. M.V. Mahale

Co-editor

Prof. A. T. Varungase

Teacher Co-ordinators

Dr. D. P. Hase **Dr. V. S. More** **Dr. D. S. Chumbhale** **Dr. M. M. Deshpande** **Dr. V. K. Nikam**

English Section : **Dr. D. S. Chumbhale**	**Ms. Khemnar Pranisha, Deshmukh Om**
Hindi Section : **Dr. V. S. More**	**Mr. More Neeraj, Gaikwad Sadhvi**
Marathi Section : **Dr. M. M. Deshpande**	**Ms. Pawar Anushka, Rahane Hrushikesh**

Advisor

Prof. Dr. D. P. Hase (HOD, Pharmacognosy)
Prof. Dr. S. F. Sayyad (HOD, Pharmaceutics)
Prof. Dr. V. S. More (HOD, Pharmaceutical Chemistry)
Prof. H. E. Velis (HOD, Pharmacology)

Editor's Note

Dear Readers,

It gives us great pleasure to bring you the college magazine of AVCOP **"Amrutrang 2023-24".** The name and fame of an institute depends on the calibre and achievements of the students and teachers. The role of a teacher is to be a facilitator in nurturing the skills and talents of students. This magazine is a platform to exhibit the literary skills and innovative ideas of students and teachers. **"Amrutrang 2023-24"** presents the achievements of students and contributions of teachers.

We would like to place on record our gratitude and heartfelt thanks to all those who have contributed to make this effort a success. We profusely thank the management for giving support and encouragement and a free hand in this endeavour. Last but not the least we are thankful to all the authors who have sent their articles. We truly hope that the pages that follow will make an interesting read.

Prof. M.V. Mahale

EDITORIAL TEAM

Editor -

Prof. M.V. Mahale

Co-editor -

Prof. A. T. Varungase

Teacher Co-ordinators

Dr. D. P. Hase

Dr. V. S. More

Dr. D. S. Chumbhale

Dr. M. M. Deshpande

Dr. V. K. Nikam

Prof. R. N. Shelke

Student Co-ordinators

Deshmukh Om
(T Y. B.Pharm)

More Neeraj
(Final Year B.Pharm)

Khemnar Pranisha
(T. Y. B.Pharm)

Gaikwad Sadhvi
(Final Year B.Pharm)

Harde Abhijeet
(Final Year B.Pharm)

Dhage Komal
(Final Year B.Pharm)

Gagare Dinesh
(T.Y. B.Pharm)

Chaudhari Omkar
(Final Year B.Pharm)

Rahane Hrushikesh
(F. Y. M.Pharm)

Shinde Mayur
(F. Y. M.Pharm)

Shinde Rohit
(F. Y. M.Pharm)

Pawar Anushka
(F.Y. M.Pharm)

AVCOP TOPPERS

First Year B.Pharm

Dhumal Sayali
Rank I
(8.40)

Adhav Rutuja
Rank II
(8.38)

Musmade Shruti
Rank III
(8.28)

Second Year B.Pharm

Sanap Roshan
Rank I
(8.43)

Bandre Vaishnavi
Rank II
(8.14)

Sabale Tejaswini
Rank II
(8.14)

Shaikh Heena
Rank II
(8.14)

Shelke Akanksha
Rank II
(8.14)

Valwani Meet
Rank II
(8.14)

Third Year B.Pharm

Rahane Gajanan
Rank I
(8.80)

Shinde Rajashri
Rank II
(8.60)

Jadhav Kranti
Rank III
(8.53)

Shaikh Rida
Rank III
(8.53)

Tagad Sakshi
Rank III
(8.53)

Waman Samiksha
Rank III
(8.53)

Final Year B.Pharm

Gunjal Tavni
Rank I
(8.80)

Dike Vaishavi
Rank I
(8.80)

Gaikwad Sayali
Rank I
(8.80)

Palve Sonali
Rank I
(8.80)

Harde Abhijeet
Rank I
(8.80)

Landge Pratik
Rank I
(8.80)

First Year M.Pharm (Pharmaceutics)

Dengale Pramod
I Rank
(8.770 SGPA)

Sarode Sakshi
I Rank
(8.770 SGPA)

Nagare Darshana
II Rank
(8.680 SGPA)

Gholap Snehal
III Rank
(8.380 SGPA)

First Year M.Pharm (Pharmaceutical Quality Assurance)

Pund Pratiksha
I Rank
(8.380 SGPA)

Gunjal Apeksha
II Rank
(8.230 SGPA)

Pachore Gayatri
II Rank
(8.230 SGPA)

Bhamare Shivani
III Rank
(8.080 SGPA)

First Year M.Pharm (Pharmacognosy)

Pawar Anushka
I Rank
(8.230 SGPA)

Pansare Komal
II Rank
(8.230 SGPA)

Shinde Rohit
III Rank
(8.080 SGPA)

Second Year M.Pharm (Pharmaceutics)

Shinde Dipali
I Rank
(8.800 CGPA)

Bhaskar Ganesh
II Rank
(8.770 CGPA)

Bhor Priyanka
III Rank
(8.560 CGPA)

Londhe Mrunal
III Rank
(8.650 CGPA)

Amrutrang
2023-24

Second Year M.Pharm (Quality Assurance)

Gosavi Vaishnavi
I Rank
(8.510 CGPA)

Shingote Aakash
II Rank
(8.490 CGPA)

Avhad Rushikesh
III Rank
(8.300 CGPA)

Second Year M.Pharm (Pharmacognosy)

Wakchaure Rutika
I Rank
(8.890 CGPA)

Gaikwad Priyanka
II Rank
(8.340 CGPA)

Memane Akanksha
III Rank
(8.270 CGPA)

GPAT - Rankers

JEE - Rankers

Amrutrang
2023-24

PLACEMENT DETAILS

B. Pharmacy Students

Tata Consultancy Services (TCS)

Chavanke Apeksha

Lambe Nikita

Nagare Ajay

Cipla Ltd.

Rode Dhanoja

Borse Ruchita

Batavia

Jondhale Abhimanyu

Lupin ltd

Dhamale Rutuja

Pawar Akshay

IKS Health Ltd

Harde Abhijeet

Kokane Pavan

Wakchaure Sudhir

Gosavi Sakshi

Kale Asawari

Techcare

Dike Vaishnavi

Macleod's

Murtadak Tejal

Medronic

Aware Aditi

M. Pharmacy Students

Macleod's Pharmaceuticals Pvt Ltd.

Avhad Rushikesh

Nagvire Tejas

Chaudhari Shubham

Kakad Kaveri

Pardeshi Tejas

Walzade Yash

Gaikwad Aniket

Shingote Akash

Alvita Pharma

Londhe Mrunal

Tata Consultancy Services (TCS)

Memane Akanksha

Kandalkar Purnima

IKS Health Ltd

Hase Shraddha

Wakchaure Rutika

Cognizant

Deshpute Komal

TEACHING STAFF

Department of Pharmacognosy

Dr. M. J. Chavan
Principal

Dr. D. P. Hase
Professor & Head of Dept.

Dr. D. N. Raut
Professor

Dr. D. S. Chumbhale
Associate Professor

Dr. G. D. Ghangale
Associate Professor

H. S. Khemnar
Assistant Professor

Department of Pharmaceutics

Dr. S. F. Sayyad
Professor & Head of Dept.

Dr. V. K. Nikam
Associate Professor

Dr. S. D. Gunjal
Associate Professor

Dr. S. M. Kalmegh
Assistant Professor

Ms. R. M. Dawange
Assistant Professor

Ms. P.S. Dighe
Assistant Professor

Ms. S.D. Gite
Assistant Professor

Mr. N. A. Narode
Assistant Professor

Ms. D.N. Tajne
Assistant Professor

Ms. S. M. Wakchaure
Assistant Professor

TEACHING STAFF

Department of Pharmaceutical Chemistry

Dr. V. S. More
Professor & Head of Dept.

Dr. M.M. Deshpande
Associate Professor

Ms. B. C. Ghodeswar
Associate Professor

Mr. M. B. Survase
Associate Professor

Mr. M. V. Mahale
Assistant Professor

Ms. A.S. Varngase
Assistant Professor

Ms. M. B. Kanawade
Assistant Professor

Ms. R. N. Shelke
Assistant Professor

Ms. P. R. Aher
Assistant Professor

Ms. G. M. Jejurkar
Assistant Professor

Department of Pharmacology

Ms. H.E. Velis
Associate Professor & Head of Dept.

Ms. R. P. Thorat
Assistant Professor

Ms. P. G. Mahale
Assistant Professor

Ms. K. B. Thorat
Assistant Professor

Library Faculty -

Mr. K. B. Shewale
Librarian

NON - TEACHING STAFF

Amrutrang

2023-24

COLLEGE CAMPUS

मराठी विभाग

रामूचा निकाल

दिवस उगवायच्या आत रामू उठला. अखेर तो दिवस उजाडलाच, ज्या दिवसाची तो गेल्या कित्येक दिवसांपासून वाट पहात होता. आज निकालाचा दिवस.पी.एस.आय च्या परीक्षेची तो गेल्या तीन वर्षापासून तयारी करीत होता. पेपर खूप चांगले गेले होते. नोकरी लागणार याची पक्की खात्री होती. तो मनातून खूप आनंदी होता. कधी एकदा सायकल घेऊन तालुक्याच्या गावी जातो आणि निकाल पहातो असं त्याला झालं होतं. एक एक क्षण त्याला वर्षासारखा वाटू लागला आणि पहाटेच्या त्या किर शांततेत तो भूतकाळात रममाण झाला.

राधाक्का आणि नामा या त्याच्या आई बापानं आजवर कुटुंबासाठी खाल्लेल्या खस्ता त्याला आठवल्या. दोन बहिणीच्या लग्नासाठी घेतलेल्या पैशामुळे सावकाराकडे जमीन केव्हाच गहाण पडली होती. आई बाप दिवस रात्र गुरा ढोरांसारखं राबत होते पण सावकाराच्या कर्जाचं मुद्दल काही कमी होत नव्हतं. उलट दरवर्षी व्याजाचे डोंगर वाढल चालले होते. एखाद्या अजगराप्रमाणे सावकार संपूर्ण शेती गिळंकृत करण्यासाठी टपून बसला होता. कुटुंबाचा एकमेव आधार म्हणजे रामू ।। रामूचे शिक्षण झालं होतं. आणि आता तो परीक्षेची तयारी करीत होता. रामूही खूप हुशार होता. घरच्या गरिबीची व कुटुंबाच्या परिस्थितीची त्याला जाण आणि भान असल्याने तो शहरात मिळेल ते काम करून परीक्षेची तयारी पूर्ण करीत होता. आजवर त्याने कित्येक दिवस उपाशी तापाशी काढले होते. आई बापानं कित्येक जणांच्या हाता पाया पडून त्याच्या शिक्षणासाठी त्याला पैसा पुरवला होता. एवढेच नव्हे तर रामूच्या शिक्षणासाठी आईच्या गळ्यात फक्त काळ्या मण्यांची माळ शिल्लक राहिली होती. हे सारं एखादया चित्रपटाप्रमाणे त्याच्या नजरेसमोरुन तरारून गेलं. अे रामू आरं उठ । आज तुला तालुक्याला जायचे नाय का? आईच्या आवाजानं तो भानावर आला.

'आता मला नोकरी लागणार व मी घराचा आधार होणार व मग सर्व काही बदलणार, होय । मी सर्व काही बदलवणार 'असाच काहीतरी विचार त्याच्या मनात घोळत होता घाईघाईनेच अघोळ करून रामू तयार झाला आई। आज मला नक्की नोकरी लागणार या त्याच्या वाक्याने आईचा आनंद गगनात मावेनासा झाला आईच्या डोळ्यातून आनंदाश्रू वाहू लागले. बरं होईल बाबा । असं म्हणून आईने त्याच्या तोंडावरून हात फिरवून त्याची दृष्ट काढली. आजपर्यंत आपण केलेल्या कष्टाचं आज चीज होणार आणि फाटलेल्या संसाराला रामूचं आता ठिगळ जोडणार या विचारान नामा आणि राधावका दोघेही सुखावून गेले. मनातल्या मनात रामू आणि त्याचे आई बाप सर्वजण आज खूप खुश होते. असा जातो अन पेढे घेऊनच येतो । अस म्हणून त्याने सायकल वर टांग मारली. आर थाब। मी येते तुला सोडवायला । अस म्हणून ती त्याच्या माग सडकेपर्यंत चालत गेली. जा आता माघारी। मी आलोच बघ ! अस रामू तिला म्हणाला. जपून जारं पोरा । असं म्हणायच्या आतचं रामूनं धुम ठोकली होती. रामू नजरेआड होईपर्यत राधाक्का त्याच्याकडे पहातच होती. आपल्या फाटलेल्या पदराने डोळे पुसत पुसत ती घरी आली.

इकडं घरी आल्यावर बऱ्याच दिवसानंतर आई बापाचा सुखाचा संवाद रंगू लागला. खरंच लागल का हो! माझ्या रामूला नोकरी ? असं राधाक्कानं नामाला विचारलं तेवढ्यात होकारार्थी मान डोलाऊन आन मग ! असं नामा म्हणल्या म्हणल्या सावकार दारात हजर झाला. ये नाम्या, आहे का नाही कोणी घरात ? सावकारानं नेहमीप्रमाणे लांबुनच आरोळी ठोकली. आहे, आहे या पाटील नामानं त्यांचं स्वागत केलं.

नाम्या । मी काय म्हणतो त्या व्याजाचं काय झालं? कधी देतो? नाहीतर अजून एक एकर जमीन नावाची करून दे चलं! आता मी तुझं काय बी ऐकणार नाही. सावकार मोठ्या आवाजात म्हणाला. पाटील असं नका करू आता आमचा रामू नोकरीला लागल ! आम्ही तुमचं सगळं कर्ज फेडू. आजच गेलाय तो तालुक्याला निकाल आहे त्याचा आज ! मी सांच्याला पेढे घेऊन येतो वाड्यावर ! नामा अदबीन म्हणाला. आरं काय बोलतो ! आनं नोकरीनं तरी काय हुईल? व्याज किती वाढलंय माहीत नाही का तुला? पोरगं कमविल किती? आणि तुम्हाला देईल किती? याचा काही इचार करतो का नाही? ते मला माहीत नाही. एक एकर जमीन नावाची करतो का नाही? सांग ! सावकार जरा दम दाटीच्या स्वरातच म्हणाला मालक थोड थाबा माझा रामू नोकरीला लागू दया इतके दिवस थाबला आणखी थोड थाबा आज खूप आनदाचा दिस हाया नामा काकुळतीला येऊन म्हणाला 'बर'बर म्हण पोरग नोकरीला लागणार । पण पुढल्या खेपेला अजिबात ऐकणार नाही, बरं का! अस म्हणून सावकार तडा तडा निघून गेला.

दुपार टळून गेली होती सूर्य मावळती कडे चालला होता आई बापान सडकेपर्यंत किती तरी चकरा मारल्या दिवे लागण्याची वेळ झाली तरी रामू अजून घरी आला नव्हता. डोळयांत तेल घालून ती दोघ पोराची वाट पहात होती आता येतो म्हणणारा रामू अजून कसा हो आला नाही? आईन काळजीन विचारलं आग' निकाल मिळाला नसल येईन तू नको काळजी करू नामा बायकोला धीर देत होता इतका वेळ त्याला कधीच लागत नाही आईच्या काळजाची उलघाल वाढत चालली होती जेवण्याची वेळ झाली तरी पोराच्या काळजीनं राधाक्काची चूल अजून पेटली नव्हती खूप वेळ सडकेकड पहात पहात तिला कधी झोप लागली हे तीला कळलच नाही.

दुसरा दिवस उजाडला रात्र टळून गेली होती तरी रामू घरी आला नव्हता नामा आणि राधाक्का आणखी काळजीत पडले सकाळी सकाळीच रामूची शोधाशोध सुरु झाली त्याचे मित्र बाळू आणि सुरेश यांच्याकडे उजडायच्या आतच नामा आणि राधाक्का चौकशीसाठी गेले पण त्यानीही काही माहीत नाही म्हणून सागितलं. हा हा म्हणता बातमी गावात पसरली 'आर गावात काय शोधतो ? पोरग तालुक्याला गेलय तिकड जाऊन तरी बघा! असा पारावरच्या मंडळीनी नामाला सल्ला दिला. सकाळी सकाळी गावात येणारी एकच एस.टी हाच काय तो तालुक्याला जायचा मार्ग होता मी तालुक्याला जाऊन येतो अस राधाक्काला सांगून नामा घरातून निघून गेला धुराळा उडवत गाडी अर्ध्या पाऊण तासात तालुक्याला पोहचली स्टँड वर उतरल्या उतरल्या जवळच्याच एका कॉइन बॉक्सचा त्याने आधार घेतला आपल्या बडीतून जावयाचे व इतर दोन चार पाहुण्यांचे नंबर त्याने मळकटलेल्या डायरीतून काढले पण पाहुण्याला बोलावून आणा असं सर्वाना सागता सागता त्याचे खूप ठोकळे वाया गेले. दोन्ही. जावयाबरोबर त्याच बोलणं झालं पण त्यांनी रामू तिकडं आला नसल्याच सांगितले, तशी नामाच्या पायाखालची वाळू सरकली त्याच्या भोळ्या मनाची एकमेव भोळी आशा होती की, रामू उशीर झाल्याने त्याच्या बहिणींकडे गेला असेल पण तिथेही त्याची निराशा झाली होती. भीतीने त्याचे हातपाय थरथरू लागले. त्याची भूक केव्हाच मेली होती. पोटचा गोळा कुठे असेल या एकाच विचाराने त्याच्या मनात भीतीचा गोळा उभा राहिला होता.

काय करावं त्याला काहीच कळत नव्हत आता शेवटचा पर्याय म्हणजे पोलिस स्टेशनमध्ये कंम्प्लेट देण्यासाठी नामा निघून गेला इकडं घरी राधाक्का जवळ अनेक आया बाया जमा झाल्या होत्या,येईल तो नको रडू असं म्हणत प्रत्येक जण तिला समजावीत होते पण पोराच्या काळजीन ती सारखी रडत होती. कुठ गेला असेल माझा रामू ? त्यान काही खाल्लं असेल का ?

असा एकच प्रश्न कालपासून उपाशी असणारी राधाक्का प्रत्येकीला विचारून ओक्साबोक्शी रडत होती. पोलिसात तक्रार देऊन तशाच अनवाणी पायानी नामान साच्याला घर गाठलं, कारण खिशात खर्चीइतके पैसे राहिले नव्हते. काल आनंदात असणारे घर आज दुखात बुडाले होते नामा मोकळ्या हातानी परत आल्यावर तर राधाक्का अजून रडायला लागली.

अंधार पडू लागला तसे येणारे जाणारे लोक त्याच्या घराकड पाहून टोळक्या टोळक्याने हळू आवाजात काहीतरी बोलत होते जणू त्याना काहीतरी कळल होत, पण समोर येऊन बोलण्याची कोणाची हिंम्मत होत नव्हती.

रात्रीच्या त्या भयाण अंधारात पोलीस गाडी झोपडीपुढ येऊन उभी राहते रामू नामदेव जाधव इथंच राहतात का? रामू तुमचाच मुलगा का? होय। नामा घाबरलेल्या स्वरात म्हणाला काहीतरी आक्रीत झालय याची त्याला कल्पना आली. रामू माझा रामू कुठय ? काय झालं? राधाक्कानी घाबरत घाबरत विचारल तेवढ्यात पोलिस पाटलान नामाला बाहेर बोलावून घेतलं व त्याच्या कानात काहीतरी सागितल एखादा धरणीकप व्हावा तसा रामू...... रामू राधा.... आपला रामू गेला.....म्हणून नामानं एकच टाहो. फोडला. तशी राधाक्का बाहेर आली आणि तिनेही हंबरडा फोडला त्या भयाण शाततेत त्या दोघांच्या रडण्याचा आवाज प्रत्येकाच काळीज पिळवटून टाकीत होता.

'असं व्हायला नको होत, अस व्हायला नको होतं' अस जो तो म्हणत होता बाहेर पोलिसांबरोबर गावातील काही लोक बोलत होते. पण साहेब नेमक काय झालं? एकान पोलिसाला विचारलच तसा तो सागू लागला, या रामूचा काल निकाल लागून त्याला नोकरी लागली त्याला खूप आनंद झाला. त्याने रामप्रसाद पेढेवाल्याकडून पेढे घेतले आणि ही आनंदाची बातमी कधी एकदा घरी सांगतोय असं त्याला झाल असाव त्या आनंदाच्या भरात तो बेफाम होऊन सायकल चालवत होता. निदान उताराला तरी त्यान वेग कमी करायला पाहिजे होता पण तरीही तो पायंडेल मारीतच होता तेवढ्यात मागून येणाऱ्या भरधाव ट्रकची त्याला धडक बसली आणि तो खोल दरीत कोसळला. ट्रक ड्राइवरला आम्ही अटक केली असून तो म्हणतोय की हा रस्त्याच्या मधून चालला होता त्यामुळे उताराला ट्रक कंट्रोल झाला नाही आता खर खोट उद्या कळेल पण गेलेला जीव थोडाच परत येत असतो व्हय ? पोलिसान घडलेली हकीगत सांगितली.

दुसऱ्या दिवशीच्या पेपरात रामू पी एस आय झाल्याची बातमी फोटो सगट छापून आली पण त्याच्या आधीच रामून जगाचा निरोप घेतला होता रामू गेल्यावर थोड्याच दिवसात सावकारान जमीन बळकावली व हा धक्का सहन न झाल्यान नामा व राधाक्काला वेड लागल होत. आता जेव्हा जेव्हा ते कोणाच्या हातात कागद पहातात तेव्हा रामूचा निकाल । रामूचा निकाल !! माझा रामू हवालदार झाला । माझा रामू हवालदार झाला । अस ओरडतात आणि मोठमोठ्याने हसतात कारण याच निकालाने त्यांच्या आयुष्याचा निकाल मात्र कायमचा लावलेला होता.

– साध्वी विजय गायकवाड

(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

चला प्रगतीपथाकडे ... !

खरचंच, पहिली ती दहावी, नंतर आयुष्याचा टर्निंग पॉईंट असणारी बारावी ऐन किशोरवयात खूप मोठं ओझं वाटायला लागते. दहावी (SSC) आणि बारावी (HSC) या दोन इयत्ता प्रत्येक विद्यार्थ्यांच्या आयुष्यातील अत्यंत महत्त्वपूर्ण आहेत. फक्त अभ्यास अभ्यास आणि अभ्यासच, निरंतर असणाऱ्या ट्यूशन्स (क्लासेस) न संपणाऱ्या चाचण्या आणि अवाढव्य अशी ती पुस्तक, आणि परीक्षा जवळ आली की काय करावं आणि काय करू नये हेच समजत नाही, फिजिक्स चे फॉर्मुलाज्, केमिस्ट्रीचे लॉ, बायोलॉजीची कनसेप्टस् आणि इंग्रजीचे ग्रामर, भाषा विषयांच्या कविता आणि अशाच अनेक गोष्टी कानात, मनात आणि मेंदूत गोंधळ करत असतात. आता काय करायचं, हे एक मोठं प्रश्नचिन्ह पुढे येतं. या सर्व गोष्टी डिप्रेशन, फस्ट्रेशन आणि अधिक अंधारमय निराशेच्या गर्तेत खोलच खोल आपल्याला घेऊन जातात आणि बस्सं, अनेक कोवळे जीव या निराशेमुळे स्वतःचा शेवट करतात. मला खरचं या युवा पिढीला एक प्रश्न कळकळून विचारावासा वाटतो की, खरचं या गोष्टींवर आत्महत्या हाच एक पर्याय आहे का ? मला विचाराल तर अजिबातच नाही.

अरे ! काय आहे, काय हा अभ्यास ? सांगा ना, हा इतका कठीण आहे की मला जमला नाही, म्हणून परीक्षेत कमी गुण मिळणार, आणि शेवटी स्वतःच स्वतःचा शेवट करणार, यासाठीच का, आईने आपल्याला नऊ महिने पोटात वाढवलं, आपल्याला जन्म दिला. वडिलांनी रात्रंदिवस मेहनत केली, की माझा मुलगा, मुलगी खूप शिकणार, डॉक्टर, इंजिनियर होणार, त्यासाठी मी हवे तेवढे कष्ट करणार आणि पैसा जमवणार. पण माझ्या मुलाला किंवा मुलीला शिकविणारचं, हे पाहिलेलं आपल्या आई वडीलाचं स्वप्न चुकीचं आहे का ? मुळीच नाही, ते आपल्याकडून अपेक्षा करत आहेत. बाळा तुला खूप मोठा माणूस झालेलं पाहायचंय, असं ते आपल्याला म्हणतात. आयुष्यभर कष्ट करणाऱ्या आई वडीलांची स्वप्न, इच्छा आपण पूर्तीस न्यायलाच हव्यात ! किंबहुना, त्या पूर्ण करणे हेच आपले कर्तव्य आहे.

एक गोष्ट साहजिकचं आहे, की दहावी बारावीची परीक्षा म्हटलं की, जरा मन भीतीने, टेन्शनने, तणावाने भरून येतं. अगदी माझ्या–तुमच्या बाबतीतही असचं झालं असेल. पण यावरती एक उपाय आहे, कधीही आपल्याला निराशेने चारी बाजूने वेढलं की, डोळे बंद करून पाच मिनिटे आपले कष्ट करणारे वडील, आपले बाबा आठवा, आपल्या बाबांचे आशावादी. डोळे आठवा, आईचे कौतुकास्पद हास्य आठवा आणि आपल्या आईबाबांच्या अपेक्षा आठवा, आपल्या मनाची झिरो झालेली बॅटरी बघा तर मग कशी फुल चार्ज होईल आणि आपले शरीर न थकता ध्येयपूर्ती साठी कार्यरत राहील, आणि हो मग वसंत ऋतूतील बहरलेल्या वृक्षाप्रमाणे आपल्याही आयुष्यात बहर येईल तो यशाचा बहर आणि त्यावर आनंदरुपी पक्षी बागडतील, मग आनंदच आनंद. मला एक ओळ नक्कीच म्हणावीशी वाटते की, 'या जगात अशक्य असं काहीच नसतं, प्रयत्न, सातत्य, आत्मविश्वास, इच्छाशक्ती आणि जिद्द ह्या गोष्टी असल्या की, सहजच यश आपलंच असतं. समर्थ रामदास स्वामी यांनी म्हटले आहे की, 'केल्याने होत आहे रे, आधी केलेची पाहिजे,' सर्व गोष्टी शक्य आहेत, पण योग्य सुरुवात करण्याची गरज आहे.

मी सगळ्या महान व्यक्तीबद्दल तुम्हाला एक गोष्ट मनापासून सांगणार आहे ती म्हणजे या सगळ्या महान लोकांच्या जीवनात एक गोष्ट समान आहे, ती ही की, ते ध्येयवेडे होते म्हणजेच फक्त आपलं निश्चित ध्येय आपल्याला गाठायचं आहे, हाच विचार फक्त त्यांच्या मनात होता. जीवनात यश प्राप्तीसाठी असावी लागणारी सर्वात महत्वाची गोष्ट त्यांच्याजवळ होती, ती सकारात्मकता, तो. सकारात्मक दृष्टिकोन आणि जीवनात कितीही वादळ आली. अडचणी, संकट आले. तरी त्यावर मात करून आपण यशाकडे वाटचाल करायची. सातत्य, जिद्द, चिकाटी, आत्मविश्वास, दृढ- निश्चय, इच्छाशक्ती, कष्ट आणि मेहनत या गोष्टी त्यांच्या नसानसात होत्या, म्हणूनच त्यांचे नाव आज आपण घेतो, भलेही ते आज आपल्यामध्ये नसले तरी मनामनांत जिवंत आहेत. लक्षात ठेवा की, या सर्वानी प्रतिकूल परिस्थितीतून आपल्या जीवनात काहीतरी अविस्मरणीय करून दाखवलयं.

एक गोष्ट सांगावीशी वाटते, मित्रांनो,

'स्वतः स्वतःला बदलून घ्या, जर आपल्याला वेळेने बदलवलं की त्याला सामोरे जाणं, फार अवघड असतं'.

वेळ आपल्याला बदलवून टाकते, म्हणजे काय बरं ?

एखाद्या खूप मोठ्या चुकीतून आपल्याला समजतं, इथे आपण चुकलो, आता आपण चांगलं वागायला हवं, पण तेव्हा वेळ निघून गेलेली असते. त्या पश्चात पश्चातापच उरतो.

आपल्या मनाला समजवा, वाईट विचार मनातून हद्दपार करून टाका, आठवा आपल्या स्वराज संस्थापक छत्रपती शिवरायांना, आठवा त्यांचा गनिमी कावा, अल्पकालावधीच त्यांनी. अनेक पराक्रम गाजवले. आठवा, स्मरणात आणा आपल्या स्वराज्यरक्षक छत्रपती संभाजीराजेंना, स्वतःच्या शेवटच्या श्वासापर्यंत ते लढले, म्हणूनच म्हणतात ना, जगावं तर वीर शिवरायांसारखं आणि मरावं तर संभाजीराजासारखं, आज शिकताना पदोपदी फुले दाम्पत्यांची म्हणजेच ज्योतिबा फुले, अन् सावित्रीबाई फुले यांची आठवण येते. प्रतिकूल परिस्थितीचा सामना करून त्यांनी आपल्या जीवाची पर्वा न करता अफाट कष्ट करून शिक्षणाची मुहूर्तमेढ रोवली. आपल्या भारतीय संविधानाचे शिल्पकार डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर, महापुरुष शाहु महाराज, 'सागरा प्राण तळमळला' भारतभूमीसाठी प्राण पणाला लावणारे वीर सावरकर, स्वदेशी माल वापरा यासाठी विदेशी मालवाहतूक गाडीखाली बलिदान देणारे बाबु गेनु, थोर क्रांतीकारक भगतसिंग, राजगुरु आणि सुखदेव, दोन्हीं ही पायावरुन धडाधड कित्येक तास रेल्वे जावून पायात शक्ती नसतानाही, शरीराने दिव्यांग झालेल्या अरुणिमा सिन्हा यांनी माऊंट एव्हरेस्ट सर करून आपल्यासमोर आदर्श ठेवला, कर्णबधीर असूनही उत्कृष्ट नृत्यांगणा प्रेरणा सहाणे, पहिल्या महिला डॉ. आनंदीबाई जोशी आणखी किती महापुरुष - महान स्त्रिया यांची नावे सांगू, आणखीही खूप आहेत. अरे । आपल्याकडे सगळ्या गोष्टी आहेत, सर्व जीवनावश्यक गोष्टी आपल्याकडे आहेत. तरीही आपण अभ्यास करून यश मिळवू शकत नाही. म्हणजे अवघडच नाही का ?

चला तर मग आजपासून या क्षणापासून तयारीला लागूया आणि प्रत्येक क्षणाचा आणि प्रत्येक मिनिटाचा वापर आपले भविष्य घडवण्यासाठी करू या, मग वेळेचे नियोजन करून अभ्यासाला लागा, प्रामाणिकपणे प्रयत्न करा, नक्कीच यश मिळेल आई-वडिलांची स्वप्न पूर्ण होतील, भविष्य उज्ज्वल होईल आणि प्रगतीपथाकडे जोरदार वेगाने आपली वाटचाल होईल.

- कु. क्रांती प्रकाश जाधव.
(तृतीय वर्ष बी. फार्मसी)

शेतकरी

शेतकरी... शेतकरी, आपण म्हणतो शेतकरी, पण शेतकरी, हा नक्की आहे तरी कोण ? जनतेची तहान भुक भागवणारा तो म्हणजे शेतकरी जगाचा अन्नदाता, तो म्हणजे शेतकरी दिवस आणि रात्र शेतात घाम गाळून कष्ट करणारा, तो म्हणजे शेतकरी.

असा एक काळ होता की शेतकरी खूप आदर्श व्यक्ती म्हणून ओळखले जायचे. पण आज शेतकरी हा फक्त आणि फक्त नावापुरताच मर्यादित राहिलेला आहे. शेतकरी एवढा शेतात राब-राब राबून जिवाचं रान करून रात्रीचा दिवस करून शेतात कष्ट करून पीक पिकवतो. पण त्या पिकाला आज भाव भेटतो आहे का ? एवढे करूनही जरी भाव भेटला तरी भांडवल जाऊन हातात फक्त शिल्लक ४-१० रूपये राहतात. अरे ४-१० रूपयात सुद्धा साधा चहा तरी भेटतो का ?

तुम्ही सांगा शेतकऱ्यांनो करायचे तरी काय ? अरे साधं कॉलेजमध्ये मुलाच ॲडमिशन घ्यायला गेला तर १०-१५ हजार मोजून द्यावे लागतात. दवाखान्यात जरी गेलो ना तरी डॉक्टर फक्त तपासयचे १००-२०० रू फी घेतात. सरकारी कामासाठी एखाद्या ऑफिसमध्ये जावून कागदपत्र घ्यायचे म्हटले तरी शेतकऱ्यांच्या आडाणीपणाचा फायदा घेवून किरकोळ कामाचे दुपटीने पैसे घेतात. अरे, जिथे तिथे पैसा, एवढा पैसा शेतकरी आणणार तरी कुठून ?

शेतकरी एवढे शेतात कठोर परिश्रम करूनही त्यांच्या काहीच लागत नाही. कुठे गेला शेतकऱ्यांचा अभिमान ? राहिली का किंमत शेतकऱ्याला ? आजकाल जो रात्रंदिवस कष्ट करून सर्वांच्या पोटांची खळगी भरतो. त्या शेतकऱ्याला कोणीही विचारत नाही. पण हे भ्रष्टाचार करणारी लोकं, त्यांना मात्र सर्वजन मान देतात. तोही शेतकऱ्यांच्या जीवावरच ना बिचारा शेतकरी प्रामाणिकपणे कष्ट करून सुद्धा त्याच्या मालाला भाव न मिळाल्याने तो कर्जबाजारी होतो. पण तो तरी कसे फेडणार ? म्हणून त्यांच्याकडे एकमेव पर्याय असतो तो म्हणजे आत्महत्या... या आत्महत्येला जबाबदार आहे तरी कोण ? का अशा गोष्टी घडतात ? सरकार या शेतकऱ्यांसाठी काही सुविधा देऊ शकत नाही का ? जेणेकरून गरीबांचे प्राण वाचतील. म्हणतात ना शेतकऱ्याला पिकविता येतं, पण विकता येत नाही ! आणि व्यापाऱ्याला विकात येतं पण पिकवता येत नाही ! हेच खरे मात्र हे कधी तरी बदलायला हवे, नाहीतर काळ आपल्याला माफ करणार नाही.

गायकवाड साध्वी विजय
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

राजा आणि ऋषी

नवामगडचा राजा सुरतसेन फार क्रूर व जुलमी होता. पुजेच कल्याण व परोपकार हे शब्द त्याला ठाऊकच नव्हते. सतत नवे कर. लादून त्याने आपल्या खजिन्यात प्रचंड भर घातली होती. त्या संपत्तीच्या बळावर तो आणखी गर्विष्ठ व जुलमी झाला. एके दिवशी घोड्यावर बसून तो जंगलात गेला घोड्याने त्याला दाट अरण्यात नेले कडक उन्हाने तो कासावीस झाला. दुर कुठेही पाण्याचा थेंब नव्हता. तेवढ्यात त्याला एका ऋषींचा आश्रम दिसला. तो आश्रमात गेला. ऋषींनी त्याला ओळखले. त्यांची अपकिर्ती त्यांना ठाऊक होती परंतु तसे न दर्शविता त्यांनी वंदन करणाऱ्या राजाला थंड पाणी देऊन तहान भागविली. ऋषींनी त्यांच्या नकळत शिष्यांना एक काम सांगितले.

ऋषींच्या पर्णकुटीजवळ सुंदर बाग होती. त्यात हर तऱ्हेची अद्‌भूत सुंदर व सुगंधी फुल उमललेली होती. सुरतसेन राजाने ती कधीच पाहिली नसल्याने उत्सुकतेने तो बागेत फिरु लागला. तिथे त्याने पाहिले की ऋषींचे काही शिष्य ती फुले निर्दयीपणे तोडून एका उखाळात कांडन आहेत. यावर शिष्य म्हणाले कि या फुलांचा लगदा करायला आम्हाला गुरुजींनी सांगितली आहे.

राजा आश्चर्याने त्या ऋषींकडे गेला व विचार लागला. ऋषींवर या सुंदर फुलांची हत्या करून त्यांना उखळात घालून त्यांचा जो लगदा होतो तो काय कामाचा. फुले झाडावरच शोभतात तुम्ही असे का करतात. यावर ते ऋषी म्हणाले या देशाचा राजा असाच आहे. फुलाप्रमाणे कोमल पुजेचे रक्षण करायचे, त्यांना मदत करायचे सोडून वाढून करांच्या उखळात व जुलूम अत्याचारांच्या जात्यात तो राजा आपल्या प्रजेला. भरडून काढीत आहे. राजाने गोळा केलेली अमाप संपत्ती काय करायची जर तो प्रजेचे कल्याण विसरुन आहे तेवढे ऐकताच सुरत सेनाने त्या ऋषीचे पाय धरले व म्हणाला महाराज, मला क्षमा करा, माझ्या डोळ्यांत अंजन घालून तुम्ही मला चुकींच्या जाणीव करून दिली आहे.

यापुढे मी पुजेचा मुलाप्रमाणे सांभाळ करीन माझी सर्व संपत्ती मी त्यांच्या कल्याणासाठी खर्च करीन.

त्या दिवसानंतर सुरतसेनाने सर्व अन्यायकारक कर व जुलूम बंद केले. त्याच्या राज्यात सुख शांती नांदु लागली.

खेमनर प्रनिशा प्रविण
(तृतीय वर्ष बी. फार्मसी)

असे असावे घर

आचार विचार ही घराची आखणी आहे.
प्रेम हा घराचा पाया आहे.
थोर माणसे घराच्या भिंती आहेत.
सुख हे घराचे छत आहे.
जिव्हाळा हा घराचा कळस आहे.
माणुसकी ही घराची तिजोरी आहे.
गोड शब्द हे घरातील धन दौलत आहे.
शांतता ही घराची लक्ष्मी आहे
आत्मविश्वास घरातील देवस्थान आहे.
दुजाभाव विसरणे ही घरातील तेजस्वी समई आहे.
पैसा हा घराचा पाहुणा आहे.
गिर्विष्ठवणा हा घराचा वैरी आहे.
नम्रता ही घराची प्राण-प्रतिष्ठा आहे.
व्यवस्था ही घराची शोभा आहे.
सदाचार हा घराचा सुगंध आहे.
चारित्र्यसंपन्नता ही घराची किर्ती आहे.
अशा घरातच ईश्वराची जागृत मुर्ती आहे.

डांगे कोमल शरद
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

जीवन

जीवन जगताना
अनेक दुःख असतात
समस्या असतात...
अनेक अडचणी असतात
हे तर कायम होत असते
पण जीवनातील प्रत्येक क्षण
जरी दुःखात गेला असेल ना.
तरी जीवनातील एखादा क्षण
मात्र आनंदाचा असेल ना...
जीवनातील सर्व दुःख विरून जातात
आपल्या जीवनात जरी दुःख असेल
पण आपण दुसऱ्यांच्या सुखात तरी
आपले सुख मानू शकतो ना ?
जीवन जगण्यासाठी पैशांची गरज नसते
फक्त शिक्षणाची गरज असते
एखाद्याच्या जीवनातील आनंद बघून...
आपण आपलं जीवन आनंदाने जगावं
जीवनात दुःखाचा विचार न करता
जीवन आनंदाने व सुख समाधानाने
जगणे गरजेले आहे.
जीवनात सर्व दुःख विसरून जाणे
गरजेचे आहे ....

मोरे निरज नरेंद्र
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

तिरंगाधारी वारकरी

नियंत्रणरेषेवरील तिरंगाधारी वारकरी
समद्या राष्ट्रालाच मानता त्याच गांव
नसानसांत भिनलेली ती अमर्याद
देशभक्ती पदोपदी देई तुझा ठाव.

मर्यादांची लक्ष्मणरेषा ओलंडलेल्या
देशद्रोही कृत्यांनी मन निशब्द
राष्ट्राचा तारणहार होण्याची तुझी दुर्दम्य
इच्छाशक्ती का बरें सर्वांमध्ये नसते

सुखाचा ढेकर न् समाधानाची झोप
तुझ्यामुळच आमच्या नशिबात
संकटाचं काळं मेध परतवण्या सदा
उभा 'भू', 'जल', अन् 'आकाश' मार्गात

सुट्टीच्या समयी ही देशानं हाक दिली
तर सदैव सेवेच्या ठायी तत्पर
घरात निर्भयपणे श्वास घेणारा हर एक
देशवासीय तुझ्यावरच आज निर्भर.

सनवार असो वा काही उत्सव,एका
क्षणाचाही उसंत नाही तुझ्यावाट्याला
तु पाठवलेल्या ते खयालीखुशालीचं ते पत्र
अगणित आनंद देई तुझ्या परिवाराला.

दुश्मनांना यमसदनी
धाडण्यासाठी असुसलेला
तो, सैनिक त्याचं नाव
निमंत्रणरेषेवरील तिरंगाधारी
वारकरी समद्या राष्ट्रालाच
मानतो त्याचं गावं.

गागरे दिनेश ताराचंद
(तृतीय वर्ष बी. फार्मसी)

बाबा- व्यक्त न होणारं प्रेम ...

बाबा म्हटलं की खूप आधार वाटतो, असं वाटतं की कितीही संकट येऊ देत जर हि एक व्यक्ती जर पाठीशी उभी असेल तर मी सगळ्या संकटांना तोंड देऊ शकते, सर्व काही प्राप्त करू शकते.

आई जशी मुलांना चांगल्या वाईट गोष्टींची शिकवण देते, प्रसंगी रागवतात सुद्धा पण ते त्यांच्याच भल्यासाठी असते. आई जशी ममतेची मूर्ती आहे तशेच बाबा हे आपल्या जीवनाचे आधारस्तंभ आहे.

पण हल्ली आपल्याला जर कोणी विचारंल आईविषयी बोला तर आपण खूप काही बोलू शकतो पण बाबाविषयी म्हटलं कि मोजक्या काही गोष्टी सोडल्या तर आपल्याला काही बोलता येत नाही... हे असं का बरं फक्त यासाठीच का आपल्याला आईचं प्रेम हे दिसतं, ती व्यक्त होते म्हणून आणि बाबांना त्यांच प्रेम व्यक्त करता येत नाही म्हणुन..... हल्ली जसजसं मुलगा मोठा होतो तसं तसं त्याच्या आणि वडीलांच्या नात्यात दुरावा निर्माण व्हायला सुरूवात होते, हा दुरावा का निर्माण होतो ? की वडील एखाद्या गोष्टीसाठी नाही म्हटले किंवा ओरडले तर इगो दुखावला जातो आणि मुलगा बापाशी तर बोलणच सोड्डुन देतो. वडील आणि मुलाचं नातं हे मित्रासारखं असलं पाहिजे निखळ मैत्रीच....

आपण ९ महिने आईच्या पोटात जरी वाढलो असलो ना तरी बाबांचं बोट धरून आपण चालायला शिकलोय, त्यांच्यांच अंगा-खांद्यावर बसून आपण खेळलोय.

हॉस्टेलला जाताना माझी आई रडली पण सगळ्यांना गप्प करून मला आधार देणारे आणि नंतर एकटेच कोपऱ्यात रडणारे माझे बाबा मी पाहिले आहे.

घरी कितीही अडचणी चालू असु देत पण फोन केला की नेहमी आनंदाने बोलणारे, प्रेमाने विचारपूस करणारे आणि नेहमी पैसे आहेत ना विचाणारे माझे बाबा माझ्यासाठी खूप अनमोल आहेत.

बाबा एकाचवेळी अनेक नाती सांभाळणारं व्यक्तीमत्व आहे. कधी मुलगा, कधी नवरा, कधी भाऊ, कधी एक बाप म्हणून जबाबदाऱ्या पार पाडतांना खुप घासाघीस होत असते त्यांची पण त्याचा लवलेशही त्यांच्या चेहऱ्यावर कधी दिसत नाही.

माझ्या बाबांना शाळेत असताना स्टेजवर जाऊन बोलायची भीती वाटायची म्हणून आम्हाला त्यांनी लहानपनापासूनच स्टेजवर जाऊन बोलायची सवय लावली का, तर ज्या गोष्टींना ते घाबरले त्याच गोष्टींना आपल्या मुलांनी घाबरू नये हाच त्यामागचा हेतू...

बाबा जास्त, शिकू शकले नाही म्हणून ते आम्हांला शिकवतायं का, तर जे कष्ट ते करताय तसे कष्ट माझ्या मुलांनी करु नये म्हणून.

बाबा जे आपल्या कुटुंबासाठी सर्व सहन करतात, मुलांच्या शिक्षणासाठी प्रसंगी कर्जबाजारी होतात, एवढं सगळं सोसुनही कधी कुणाला न सांगणारे माझे बाबा खरे हिरो आहेत.

आई जशी कुटुंबाची गृहिणी, घरलक्ष्मी आपल्या लेकरांची जननी असते, तसेच बाबा हे घराचा कणा आहेत छत्र आहेत आणि या दोघांशिवाय आपले आयुष्य व्यर्थ आहे.

'स्वामी तिन्ही जगाचा आईविना भिकारी ' अशा ओळी आहेत पण माझ्यासाठी,

'स्वामी तिन्ही जगाचा आईबाबाविना भिकारी' अश्या आहेत ....

- पंडित अक्षदा सुनिल
(द्वितीय वर्ष बी. फार्मसी)

विद्यार्थी व शिक्षक यांचे नाते

विद्यार्थ्यांना यशाचे शिखर गाठण्यासाठी शिक्षकांची मदत ही लागतेच. यशाचे उंचच उंच शिखर गाठण्यासाठी शिक्षक व विद्यार्थी यांत अतूट नाते असायलाच हवे. शिक्षक आणि विद्यार्थ्यांमध्ये जी दरी आहे, ती भरून काढण्याचे काम दोघांनीही करून ते नाते अधिकाधिक घट्ट बनवण्याचा प्रयत्न केला पाहिजे. कळीचे रूपांतर फुलात होते ना, तसेच त्याच मुली त्याला तोडून केसात लावतात. त्या फुलाबरोबर आपले सौंदर्य वाढवतात. त्याचप्रमाणे बालकाच्या तोंडून चार–दोन शब्द बाहेर पडतात तोच त्या कळी रूपी बालकाचे फुलात रूपांतर होण्यासाठी म्हणजेच त्याचा भविष्यकाळ उज्वल होण्यासाठी त्याच्या भविष्यकाळासाठी आई–वडील, पालक त्याला शाळेत पाठवतात. कळीरूपी बालक शाळेत आल्यावर त्याची जवळजवळ ७५% जबाबदारी शिक्षकावर पडते.

शिक्षकांनी ही जबाबदारी पार पाडण्यासाठी सर्व गुणसंपन्न बनले पाहिजे. बालकाच्या शारिरीक वाढीबरोबर त्याच्या गुणा– दोषातही वाढ होत असते. त्याच्या वाढत्या दोषाला आळा घालण्याचे काम शिक्षकांबरोबरच पालकांना देखील करावे लागते. ज्याप्रमाणे मातीच्या गोळ्याला कुंभार वेगवेगळा आकार देऊन कलाकृती घडवत असतो. तेव्हा तो मातीचा गोळाही फिरण्याचे कार्य करत असतो. अशा या विद्यार्थीरूपी मातीच्या गोळ्याला शिक्षक जसा आकार देतील, तसेच त्याचे व्यक्तीमत्व आणि भवितव्य घडत असते.

म्हणतात ना, '' विद्यार्थी हा ज्ञानसागरात पोहणारा राजहंस पक्षी आहे.

विद्यार्थ्यांची ज्ञानकक्षा ही पोकळ असते. ज्ञानकक्षेची पोकळी ही क्षणोक्षणी ज्ञानाच्या कणाकणाने भरीव होत असते. प्रत्येक क्षणाला ज्ञानाचा अमृत पाजणारे हे शिक्षकच असतात. शिक्षक – विद्यार्थ्यांमधील नाते अतुट बनवण्यासाठी दोघांच्या आंतरिक तसेच बाह्य भावनांचा कटाक्षाने विचार केला पाहिजे. भावना जाणून घेतांना साहजिकच विद्यार्थ्यांच्या वयाचा विचार केला पाहिजे.

शिक्षण म्हणजे आजच्या युगातील अंधश्रद्धेच्या अंधारातून मुक्त करणारी बॅटरी आहे.

याच बॅटरी प्रकाशातून शिक्षकांनी विद्यार्थ्यांना त्यांचे सद्‌गुण दाखवायचे असतात, कारण मानवाला त्याच्या मनाला त्याचे सद्‌गुण कारणीभूत असतात. विद्यार्थी व शिक्षक त्याच्यांतील नाते विश्वासाने परिपूर्ण असायलाच हवे.

– गुंजाळ सुमित प्रकाश
(प्रथम वर्ष बी. फार्मसी)

परीक्षा व विद्यार्थी

अलीकडे परीक्षा म्हटलं की विद्यार्थ्यांची परिस्थिती बिकट असते. का कुणास ठाऊक परीक्षा ऐकताच एक चिंता विद्यार्थ्यांच्या चेहऱ्यावर दिसून येते. या परीक्षांमुळे तर अनेक विद्यार्थी डिप्रेशन मध्ये जातात. मनोविकार असणे चुकीचे आहे असे नाही. पण परीक्षांमुळे व अभ्यासामुळे असणे योग्य नव्हते, अभ्यास परीक्षा व विद्यार्थी यांचा सहवास आनंदाचा असला पाहिजे. दडपणाचा नव्हे. मोठमोठ्या इन्स्टिटयूट सारख्या ठिकाणी अनेक विद्यार्थी असतानाही कमकुवत पण तरी देखील यश मिळवण्याचा प्रयत्न करायला हवा. जिथे व्यक्ती स्वतः विरुद्धाची लढाई हरतो तिथेच त्याला खरे अपयश येते. नापास होण्याची भिती वाटणे सहाजिकच आहे परंतु नापास होणे, न होणे हे आपल्याच हातात असते. आत्मविश्वास कमी पडणे ही आपली त्रुटी आहे. जगात दोन प्रकारचे विद्यार्थी असतात. एक म्हणजे जे अभ्यास करण्याची जिद्द ठेवतात व दुसरे म्हणजे त्यांच्यात अभ्यास करण्याची वृत्तीच नसते. ज्या विद्यार्थ्यांना इच्छा, स्वतःच्या अभ्यासाविषयी निष्ठा व ध्येय नसते ते कधीच आयुष्यात यशस्वी होऊ शकत नाही. कधी कधी मला देखील प्रश्न पडतो मार्क महत्वाचे की अभ्यासातून मिळणारे ज्ञान NEET, UPSC, JEE यांसारख्या परीक्षेमध्ये यश आले नाही की, विद्यार्थी नैराश्यात जातात. आत्महत्येच्या तुलनेत महाराष्ट्र देखील मागे आहे असे नाही. नातेवाईकांच्या बोलण्याचा ताण, आई–वडिलांसाठी काहीतरी करण्याचा तणाव, या सर्व गोष्टींत विद्यार्थी गुरफटून जातात. विद्यार्थ्यांनी अभ्यासाचे नियोजन काळजीपूर्वक केले पाहिजे. कुठल्याही गोष्टीचे दडपण न घेता स्वच्छंदाने अभ्यास करायला हवा. तसं बघायला गेलं तर, परीक्षा असल्याने जीवनाच्या प्रत्येक टप्प्यात यशस्वी होण्याची उमेद आपल्या मनात निर्माण होते. थोडक्यात, नियोजनपूर्वक अभ्यास करून यश मिळवणे, अवघड आहे, पण अशक्य नाही. हीच गोष्ट विद्यार्थ्यांना त्यांच्या आयुष्यात उपयुक्त ठरेल.

– गुंजाळ सुमित प्रकाश
(प्रथर्म वर्ष बी. फार्मसी)

माझा शिवबा

ज्या काळी मुघलांनी, सिध्दींनी, निजामशाहीने
अन्याय केला. आया बहिणींवर अत्याचार केले
देवी देवतांचे मंदिर तोडिले रयतेने
धाव घेत जगदंब पुढे हात जोडीले ।।

आशिर्वाद रूपी जिजाऊच्या पोटी
महादेव रूपी शिवबा जन्माला आले
संपूर्ण आसमन्त अन सह्याद्रीचे खोरे प्रसन्न झाले ।।

जिजाऊंनी शिवबास चरित्र अन् व्यक्तिमत्वाचे
धडे शिकवले. अन सोबत सवंगडी घेऊन
स्वराज्य स्थापनाचे वचन रायरेश्वरास ऐकवले ।।

साक्षात भवानी माता तलवार देण्यास
भुतलावर अवतरली.
तलवार चालवुनी शिवबाने रयतेची दुःख फेडली ।।

भुतलावर कहीक राजे नांदले कोणी बायकोसाठी
ताजमहल तर प्रेमाची प्रतिके बांधले,
भुतलावर एकमेव शिवबा रयतेसाठी नांदले, वयाच्या
१६ व्या वर्षी गड जिंकुणी स्वराज्याचे तोरण बांधले ।।

स्वरांज्याची भगवी पताका शिवबाने अटके
पार नेली जीजाऊ आणि शाहाजी राज्यांची
स्वरांज्य स्थापनेची इच्छा शिवबाने पुर्ण केली ।।

असा इतिहास माझ्या शिवबाने घडवला,
शिवबाच्या त्या छाव्याने बादशाह
आलमगिर सुध्दा रडवला ।।

माझ्या शिवबाच्या मृत्युचा निरोप शत्रु च्या दरबारी
फितुरांनी धाडला त्यावेळी शत्रु देखील भावुक
होऊनी रडला

स्वर्गात देखिल ३६ कोटी देवांनी माझ्या शिवबाची
प्रशंसा केली आई जिजाऊ आणि शहाजी राजांची
स्वरांज्य स्थापनेची इच्छा माझ्या शिवबाने पुर्ण केली.

– कृष्णा बोडके
(प्रथम वर्ष बी. फार्मसी)

जीवनप्रवास ...

काळ हा कोणाचाच नसतो
मन हे का समजत नाही
आज आपण हरलात म्हणून
अस अजीबात नाही की
उद्या जिंकणारच नाही ...

काळ तर कोणाच्याच हातात नाही
तो नेहमी बदलत असतो,
कधी आपल्यांना परकं तर कधी
परक्यांना आपलसं करत असतो.

बुडलेला सूर्य परत उगवणार आहे.
तो सुद्धा प्रत्येक दिवशी नवीन
सुरुवात करेल,
कोमेजून गेलेल फूल सुद्धा हळूच
पानांआडून डोकावून पाहणार आहे.

संधी मिळतेच प्रत्येकास फक्त स्वप्न
डोळ्यांत घेऊन चालायला हवं.
मनास कधी खचू देऊ नये
आयुष्य खूप सुंदर आहे
थोडस जगून पहायला हवं ...

शिंदे राजश्री हिरामण
(तृतीय वर्ष बी. फार्मसी)

मैत्री

कितीही संकट ऐऊदे ती साथ कधी सोडत नाही
कितीही नाराज असुदे अबोला कधी धरत नाही
कितीही भांडण होऊदे काळजी करणं सोडत नाही
विश्वासाच नात असतं एक जगात भारी
त्याचच दुसर नाव म्हणजे मैत्री ...

जिथे मैत्रीच नसेल त्याला जग कस भारी
मैत्रीविना जीवनाला आहे अर्थ अस म्हणायच तरी कस
कर्णासारख मित्र भेटन हे सगळ्यांच च भाग्य असावं.
ह्या जगात मैत्री पेक्षा सर्वश्रेष्ठ नात कोणत नसाव
खरचं मैत्री म्हणजे नक्की काय असतं ...

अडचणींना दाद देते ती असते मैत्री
मित्र मैत्रीणींच्या दुःखात साथ देते ती असते मैत्री
मित्र मैत्रीणींच्या आनंदात सहभागी होते ती असते मैत्री ...

पिंपळाच्या जाळीदार पाणासारखी असते मैत्री
आठवणींमध्ये रमून जाणारी असते मैत्री ...

मैत्री म्हणजे तुझ्या माझ्या प्रेमाची साथ
मैत्री म्हणजे कधी न तुटणारा विश्वास
मैत्री म्हणजे आयुष्याची सारथी
मैत्री म्हणजेच जीवनातील खरी सोबती ...

लोहकरे निकिता देविदास
(तृतीय वर्ष बी. फार्मसी)

आयुष्य

कोणी गेलं म्हणून
आपण आयुष्य
थांबवून ठेवायचं नसतं,

जगायचा असतो प्रत्येक क्षण
उगाच श्वासांना
लांबवून ठेवायचें नसतं,

आठवणींच्या वाटांवरून
आपल्या स्वप्नांपर्यंत
पोहचायचं असते,

कसं ही असलं आयुष्य आपल
मनापासून जगायचं असतं,

कोणी गेल म्हणून उगाच
आयुष्य थांबवून
ठेवायचं नसतं,

दिवस तुझा नसेल ही,
रात्र तुझीच असेल
त्या रात्रीला नवं
स्वप्न मागायचं असतं

तुझ्याच वेड्या स्वतःकडे थोड
जगणं मागायचं असतं
कोणी गेलं म्हणुन आपण
आयुष्य थांबवुन ठेवायचं नसतं.

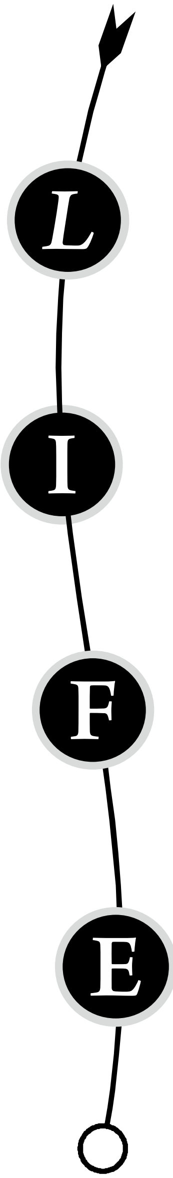

– ओंकार शरद चौधरी
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

मैत्री

जी क्षणालाच नव्हे,
क्षणाक्षणाला सोबत देते ती मैत्री
हातात हात घेवुन
प्रत्येक सुखदुःखात साथ देते ती मैत्री
मैत्रीत न कुणी मोठे, न कुणी लहान
पण संकट काळात दोन मित्र
सोबत राहतात तीच मैत्री महान
मैत्रीत कधी कुणी कृष्ण तर कुणी सुदामा
जिथे प्रेमाने खाल्ला सुदामाचा
फुटाण्याचाही दाना
कधी मैत्रीत कविराज आणि
सोबत राजे संभाजी,
दोघांनी सोबतच लावली प्राणाची बाजी
वेळ नाही, जमनार नाही
असं म्हणणारा मित्र कधीच नसतो,
मित्र तर म्हणतो
तू हाक तर दे मी लगेच येतो
दुर्योधन – कर्ण यांची मैत्री नव्हे लहान
जीव जाणार दुर्योधनाच्या पक्षात पण
मित्रालाच साथ देणार तो कर्ण ही महान
मैत्रीत नसतात रक्ताची नाती
पण रक्ताच्या नात्यापेक्षा ही सुंदर
जुळून जाते सोबती
अशी ही मैत्री

– नवले ज्ञानेश्वरी अनिल
(तृतीय वर्ष बी. फार्मसी)

क्षण भंगुर स्वप्न

बघतो तुला अन, विसरतो मला
बघता क्षणी नवा साज मनी रंगला
गुपित आले डोळ्यांसमोरी
हळुवार ओठांवरी नवीन
स्वप्नाचा भाव तरंगला
का कुणास ठाऊक
तुझ्या असण्याचा भास
माझ्या मनावर ठासून कोणी कोरला
मनाच्या काण्या कोपऱ्यात तुझा
सारखा भाव आहे
तू नसणं माझ्या आयुष्यात
हा माझ्यावर घातलेला
नियतीचा भला मोठा घाव आहे
माझ्या भरल्या घरात
तिचा सहवास नाही
घराला घरपण भिंतींनी कधी आले नाही
घरात असून सर्व काही
माझ्या संसाराला काही अर्थ नाही

– चौधरी ओंकार शरद
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

जीवन प्रवास

काळ हा कोणचाच नसतो
मन हे का समजत नाही,
आज आपण हरलात म्हणून,
उद्या जिंकणारच नाही...

काळ तर कोणाच्याच हातात नाही
तो नेहमी बदलत असतो,
कधी आपल्यांना परक तर कधी
परक्यांना आपलस करत असतो...

बुडलेला सूर्य पुन्हा एकदा उगवणार आहे
तो सुद्धा प्रत्येक दिवशी नवीन सुरूवात करून
कोमेजून गेलेल फुलसुद्धा हळूच पानाआडून
डोकावून पाहणार आहे...

संधी मिळतेच प्रत्येकास फक्त
स्वप्न डोळ्यांत घेऊन चालायला हव,
फक्त मनाला खचून देऊ नये,
आयुष्य खूप सुंदर आहे
थोडसं जगुन पहायला हवं...

– शिंदे राजश्री हिरामण
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

आवड

तिला तो आवडतो, पण त्याला ती आवडत नाही
अन ज्याला ती आवडते, तो काहीच बोलत नाही ...

ती त्याच्यावर मरते, जीवापाड प्रेम करते
पण त्याला ते कळत नाही,
अन ज्याला ती आवडते, त्याला ते पटत नाही ...

ती ज्याला आपल मानते, पण त्याचा समोर
काहीच बोलत नाही,
अन ज्याला ती आवडते, त्याच्या समोर
तिच्या मनात काहीच राहत नाही ...

ती त्याला मिळवण्यासाठी खुप काही करते,
नटते, सजते अन कधी कधी,
मनातल्या मनात रडते ...

अन ज्याला ती आवडते, तिला सजलेलं पाहून
तो मनातल्या मनात हसतो,
कधी तरी सजेल ती माझ्यासाठी सुद्धा
असं स्वतः स्वतःलाच सांगतो ...

– मोरे निरज
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

तुका दगड परीसाचा ...

तुका दगड परीसाचा,
तुका कुंभाराचा साचा...
स्पर्शता कणक होई,
कारागीर तो आकाराचा...
तुका दगड परीसाचा...

तुका सोनियाचे घर.
तुका मायेचे मंदीर.
सौख्य मोठे त्याचे संगी,
कनवाळू तो पामरांचा...
तुका दगड परीसाचा...

तुका पंढरीची वाट.
तुका भिवरेचा घाट.
वारकरी तो विठूचा,
वाटाड्या कविराजाचा...
तुका दगड परीसाचा....

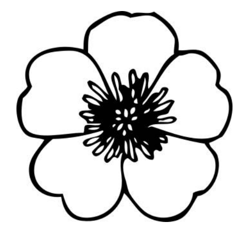

– कविराज
– ओंकार शरद चौधरी
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

आयुष्य ...

काय नाव द्यावा त्याला ...
आयुष्य म्हणावे तर जगलाच नाही.
गुडलक म्हणावे तर कधी अनुभवलेच नाही.
मैत्री म्हणावे तर तशी कोणाशी निभावली नाही.

हा स्वप्न म्हणता येईल जे पाहिले ते जगता आलचं
नाही आणि जे जगलं ते काही पाहिलचं नव्हत.

एक हरवून गेलेला प्रवास व त्या प्रसावात आनंद
घेत स्वतःची जबाबदारी पार पाडत स्वतःची
ओळख निर्माण करणारा एक मुसाफिर ...

– बोडके कृष्णा
(प्रथम वर्ष बी. फार्मसी)

आठवण

कुणीतरी आठवण काढतंय बाकी काही नाही
कुणीतरी आठवण काढतंय बाकी काही नाही

हसता हसता डोळे अलगद भरूनही येतील
बोलता बोलता शब्द ओठी जातीलही विरून
कावर बावर होण्यासारखं बिलकुल काही नाही
कुणीतरी आठवण काढतंय बाकी काही नाही

रस्त्यामध्ये दिसतातच की चेहरे येता जाता
एका सारखेच दिसु लागतील सहज बघता बघता
अवती भोवती सगळीकडे तेच माणूस दिसेल
भिरभिरल्यागत होण्यासारखं बिलकुल काही नाही
कुणीतरी आठवण काढतंय बाकी काही नाही

मोबाईल वाजण्याआधीच तो वाजल्यासारखा वाटेल
जुनाच काढून एसएमएस वाचावासा वाटेल
दिवस सरता वाटत जाईल उगाचच उदास
पावलोपावली जड होत जाईल बहुधा श्वास
घाबरून बिबरून जाण्यासारखं काही नाही
कुणीतरी आठवण काढतयं बाकी काही नाही

जेवता-जेवता जीवघेणा लागेलही ठसका
घरचे म्हणतील सारखा कसा लागतो उठता बसता
चेहरा लपवत, डोळे पुसत, पाणी प्यावे थोडे
बोलण्याआधी आवाजाला सांभाळावे थोडे
सांगुन द्यावं काळजी सारखं बिलकुल काही नाही
कुणीतरी आठवण काढतयं बाकी काही नाही

- गायकवाड साध्वी विजय
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

रम्य त्या आठवणी

शेतातील थंडगार वातावरणातील
ते कौलारू घर त्याची जागा बंदिस्त
इमारतीतील छोट्याशा घराने घेतली,

घरातील कौलांतून, खिडक्या-दरवाजांमधून
येणारी थंडगार हवा त्याची जागा
ए.सी., फॅनच्या कृत्रिम हवेने घेतली,

चुलीवरील झुणका भाकरी, झणझणीत
ठेचा आणि वांग्याचे भरीत,
त्याची जागा आता गॅसवरील
भाजी-पोळीने घेतली,

गजग, सागरगोटे, भोवरा, गोट्या,
सुरपारंब्या, लपाछपी हे मैदानी खेळ रंगायचे,
त्याची जागा आता मोबाईलमधील
व्हिडिओ गेम्सने घेतली,

रानावनात भटकंती करून कच्च्या कैऱ्या,
लालबुद चिंचा, आंबट बोरं आणि रसाळ
जांभळं याची मजा घ्यायची,
त्याची जागा आता बाजारातील
पॅकिंग फ्रुट्सने घेतली,

सुट्टयांमध्ये पोहण्यासाठी थेट कॅनल,
विहीर, नदी गाठायची
त्याची जागा आता स्विमिंग पूलने घेतली,

सकाळी गाईचं चरवी भरून दूध, कोरके
याची मौज वेगळीच होती, त्याची जागा
आता पॅकिंग दूध व ब्रेडने घेतली.

कु. क्रांती प्रकाश जाधव
(तृतीय वर्ष बी. फार्मसी)

सखा

जन्मोजन्मी तुझासारखा
गुरू मला तु भेटु दे
जन्मोजन्मी चे उपकार
मायबापा उदार असु दे
साथ असु दे मात असु दे
पण तुझ्यासारखा मित्र असु दे
सुख असु दे दुख असु दे
पाठीवरती हात असू दे

जन्मांचे ते पुण्य असु दे
पण पाप मात्र तु चोरूदे
गीत असु दे संगीत असु
दे माझ्या मनात तु वसुदे
युध्द असु दे प्रेम असु दे
तुझी मला तु साक्ष असु दे
राग असु दे स्वर असु दे
तुझा मला साथीदार असु दे

तु गोविंद रहा मी गोपाल राहील
गोपालचा मी लाल राहील
मी कोण राहील मी कोण राहील
राधेचा मी श्याम राहील,
हर्ष राहील उल्हास राहील
कशाळकर विना कोण राहील
तु सत्य रहा मी धर्म राहील,
अधर्म असल तर कर्ण राहील

रात्र असु दे दिवस असु दे,
माझा मित्र श्रेष्ठ असु दे
ब्रम्ह असु दे विष्णु असु दे
महेश माझा भोळा असु दे
कापर असु दे ललीता असु दे
गौरी चे प्रकार असु दे
अमेय असु दे, जय असु दे
सखा माझा चिन्मय असु दे

– **पाटील विशाल**
(प्रथम वर्ष बी. फार्मसी)

आई

माझं बोट धरून आई तु मला सावरलंस,
माझ्या प्रत्येक दुःखात तु मला आवरलंस,
संकटाच्या वाटेवरून चालताना जेव्हा
मला काटे टोचत होते तेव्हा
तू मला तुझी चप्पल दिलीस,
अन् स्वतः अनवाणी पायाने चाललीस
तू कसं करतेस ग हे सगळं
तुझी इच्छा आहे ना ....
मी आयुष्यात काही तरी बनावं
या जगात तुझ्या लेकरानं सन्मानाने जगावं.
आई तुझ्यासाठी
मी मोठी व्यक्ती बनणार,
माझ्या धाकट्या भावाला
पण मोठ बनवणार
तुला मी शब्द देते आई
तुझं नाणं नाही खोट ठरवणार
ज्या हाताने,तू माझं बोट
धरून चालवायला शिकवलस
तोच हात धरून मी तुला
हे जग फिरवणार

– **प्रा. दिघे पी.डी.**
(Pharmaceutics Dept.)

राजे तुम्ही परत या ...

राजे तुम्ही परत या
महाराष्ट्राच्या मातीसाठी
स्वराज्य दिले तुम्ही आता
सुराज्य देण्यासाठी
राजे तुम्ही परत या
महाराष्ट्राच्या मातीसाठी

प्रचंड सैन्य घेऊन राजे
कपटी खान आला होता
प्रताप गडाच्या पायथ्याशी
तुम्ही त्याला मारला होता
या भुमीला पुन्हा तुमचे
शौर्य समजण्यासाठी
राजे तुम्ही परत या
महाराष्ट्राच्या मातीसाठी

मुलाचे सोडून लग्न
तुमचा तान्हाजी धावला होता
गड घेता घेता हा सिंह
कायमचाच झोपला होता
या भूमीला पुन्हा त्याचा
पराक्रम समजण्यासाठी
राजे तुम्ही परत या
महाराष्ट्राच्या मातीसाठी

आगऱ्याला जाऊन तुम्ही
औरंग्याशी भिडले होते
मरणापेक्षा स्वाभिमान प्रिय
हेच जगाला दाविले होते
या भूमीला पुन्हा तो
स्वाभिमान शिकवण्यासाठी
राजे तुम्ही परत या
महाराष्ट्राच्या मातीसाठी

स्वतःचा वाडा विकून
रायगड ज्याने बांधला होता
त्या हिरोजीने जगाला
असा आदर्श दिला होता
या भूमीला पुन्हा त्याचा
त्याग समजण्यासाठी
राजे तुम्ही परत या
महाराष्ट्राच्या मातीसाठी

तुम्हास वाचवण्यासाठी राजे
बाजी ने बाजी लावली होती
त्याचा तो पराक्रम पाहून
घोड खिंड ही रडली होती
या भूमीला पुन्हा त्याची
निष्ठा समजण्यासाठी
राजे तुम्ही परत या
महाराष्ट्राच्या मातीसाठी

किती वादळे आलीत राजे
पण तुम्ही डगमगला नाही
किती घाव सोसले तुम्ही
पण कधी रडला नाही
या भूमीला पुन्हा तुमची
जिद्द समजण्यासाठी
राजे तुम्ही परत या
राजे तुम्ही परत या
महाराष्ट्राच्या मातीसाठी

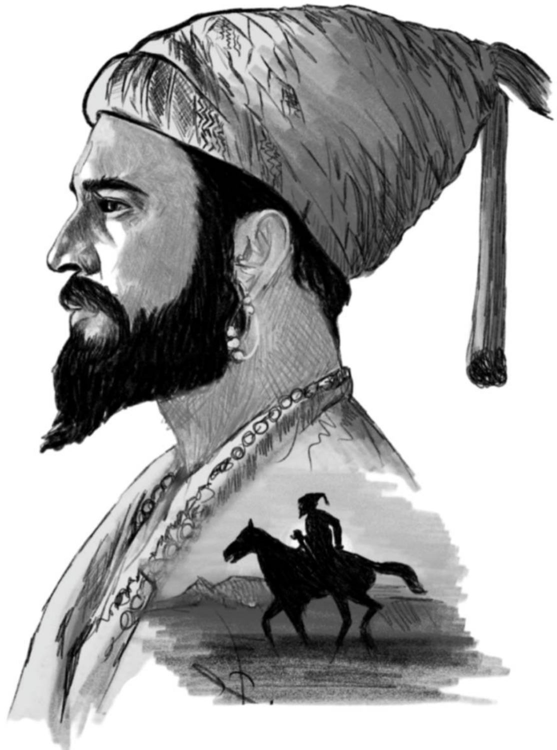

– गायकवाड साध्वी विजय
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

अमूल्य देणगी ... आई बाबा

इवल्याशा हाताला धरून चालायला शिकवते आई ।
आणि मोठं झाल्यावर म्हणतात आई,
तुला तर काहीच कळत नाही ।
तरीही तिच्या वेड्या मायेस कुठेही तोड नाही ।।

सगळे म्हणतात आईची असते वेडी माया ।
तरी बाबा असतात संपूर्ण कुटूंबाचा पाया ।।

माया असते बाबांची नारळासारखी ।
बाहेरून कणखर, तर आतून कोवळी मलाई जशी ।।

कोणीही नसते कुणासाठी, जीवन खर्च केले ।।
बाबांनी आपल्या कुटूंबासाठी ।।

स्वतः मनातलं दुःख लपवून सदैव चेहऱ्यावर
स्मित हास्य ठेवणारी आई ।
तिला स्वतःसाठी जगताना कधी बघितल नाही ।।

कधी कधी वाटतं, भरभरून बोलावं बाबा तुमच्यासोबती
पण आयुष्य निघून जाते तुम्हाला मिठी मारण्यासाठी ।।

जारी बाबांच्या मनात प्रेमाचं आभाळ भरून येत असतं,
तरी त्यांना देखावा करायला कुठं जमतं ।।

आता कळतय जगात सर्वच शक्य नसतं ।
परंतु, जेव्हा आई हात फिरवते डोक्यावरूनी
तेव्हा अशक्य काही वास्तच नाही ।।

जगात असंख्य लोंकांची मन, स्वभाव जेव्हा
बदलताना दिसतात,
आई तेव्हा वाटत पुन्हा लहान होऊन
तुझ्या कुशीतचं बिंधास्त निजावं ।।

लहानपनापासून खाल्या बाबांनी परिस्थितीमुळे खस्ता,
खिशात पैसे नसतानाही रिकाम्या हाती
नाही ओलांडून देती घरचा रस्ता ।।

रोज येते मला तुमची आठवण बाबा ,
पण व्यक्त करण्यासाठी शब्द अपुरेच पडतात ।।

वृद्ध पण देखील येणार आई-बाबांच्या वाट्यासाठी,
तेव्हा व्हा तुम्ही त्यांच्या आधाराची काठी ।।

– नागरे पुनम सखाहरी (द्वितीय वर्ष बी. फार्मसी)

श्रावण

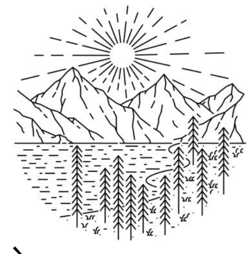

आला श्रावण-श्रावण
आला श्रावण साजिरा
निसर्ग झाला हा बावरा
ओली केली त्याने धरतीची हो काया
ही तर पावसाचीच सारी किमया
पक्षी उडाले आभाळी सोडूनी आपला पिंजरा
नको त्यांना ही आता कुणाकुणाचा आसरा ।।१।।

आला श्रावण-श्रावण
आला श्रावण साजिरा
दारापुढील वाहतो जसा दुधाचाच झरा
श्रावणा रे श्रावणा अशा कशा तुझ्या या रंगकळा
धरती हिरवी लाल गुलाबी तऱ्हेतऱ्हेची
आभाळ मात्र काळा निळा
नागपंचमीला आम्ही झाडा टांगतो झोपाळा
सांगा तुम्हीच आता कसा लागणार नाही अशा
ऋतुचा हो लळा ।।२।।

आला श्रावण-श्रावण
आला श्रावण साजिरा
नारळी पौर्णिमेला नारळ वाहतो सागरा
भावा राखी बांधते बहिण, लावते मोभठा गंदटिळा
पाठोपाठ येतो लगेच, येतो लगेच बैलपोळा
कशाच्या का होईना निमित्ताने पण लोक होतात
की नाही एकत्र गोळा ।।३।।

आला श्रावण-श्रावण
आला श्रावण साजिरा
मंगळागौरी करतात बाया लाजऱ्या साजऱ्या
असतात जणुजशा पावसातील लांडोरी नाचऱ्या
असा श्रावणाचा गाजावाजा हा तर ऋतुंचा
हो राजा ।।४।।

– बगनर शालिनी लक्ष्मण
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

मैत्री

जी क्षणालाच नव्हे,
क्षणाक्षणाला सोबत देते ती मैत्री ।
हातात हात घेवून
प्रत्येक सुख-दुखात साथ देते ती मैत्री

मैत्रीत न कुणी मोठे, न कुणी लहान
पण संकट, काळात दोन
मित्र सोबत राहतात
तीच मैत्री महान ।

मैत्रीत कधी कुणी कृष्ण तर कुणी सुदामा,
जिथे प्रेमाने खाल्ला सुदामाचा
फुटाण्याचाही दाना ।

कधी मैत्रीत कविराज आणि सोबत
राजे संभाजी,
दोघांनी सोबतच लावली प्राणाची बाजी ।

वेळ नाही, जमनार नाही
असं म्हणणारा मित्र कधीच नसतो,
मित्र तर म्हणतो,
तु हाक तर दे मी लगेच येतो ।

दुर्योधन-कर्ण यांची मैत्री नव्हे लहान,
जीव जाणार दुर्योधनच्या पक्षात पण
मित्रालाच साथ देणार तो कर्ण ही महान ।

मैत्री नसतात रक्ताची नाती,
पण रक्ताच्या नात्यापेक्षा ही सुंदर
जुळून जाते सोबती ।

अशी ही मैत्री । अशी ही मैत्री ।।

- नवले ज्ञानेश्वरी अनिल
(तृतीय वर्ष बी. फार्मसी)

'' उत्तर मिळेना ... ''

उत्तर मिळेना, उत्तर मिळेना
शोधूनही उत्तर मिळेना
दारू आहे खूपच वाईट माहित आहे सर्वांनाच राईट
तरीही का होतात फूल टाईट ? ।।१।।

उत्तर मिळेना, उत्तर मिळेना.
शोधूनही उत्तर मिळेना
दुष्काळ पडला गावा न करता समाजाची सेवा
कसे खातात नेते मेवा? ।।२।।

उत्तर मिळेना, उत्तर मिळेना
शोधूनही उत्तर मिळेना
मुलगी देखील आहे मानव मुलगी देखील आहे मानव
कधी होणार समाजाला याची जाणव ? ।।३।।

उत्तर मिळेना, उत्तर मिळेना.
शोधूनही उत्तर मिळेना
मुलगी शिकूनी शहानी झाली कल्पना चावला
अन् झाशीची रानी
तरीही स्त्री समाजात का नाही मनी ।।४।।

उत्तर मिळेना, उत्तर मिळेना
शोधूनही उत्तर मिळेना
हुंड्यासाठी चढणारी बळी फुलवण्याआधीच विस्कटणारी कळी
का कुणाला नकोच मुळी ? ।।५।।

उत्तर मिळेना, उत्तर मिळेना.
शोधूनही उत्तर मिळेना
अंधश्रद्धा समाजाला लागलेला सर्वांत मोठा कीडा
खरच होतात का अडचणी दूर कपाळी
लावून राखेचा टिळा, इतका कसा हो
अंधश्रद्धाळू माणूस असतो भोळा ।।६।।

उत्तर मिळेना, उत्तर मिळेना
शोधूनही उत्तर मिळेना
निसर्गातील सगळ्याच गोष्टी असतात एकमेकांना पूरक
अंधश्रद्धा मात्र ठरत आहे प्रगतीला मारक
कधी कळणार समाजाला श्रद्धा-अंधश्रद्धेतला फरक ।।७।।
उत्तर मिळेना, उत्तर मिळेना

- बगनर शालिनी लक्ष्मण
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

" अस्वच्छता "

विकसित होत चाललाय
हो माझा देश फार
मोठ मोठी शिखरे
करत चाललाय पार
पण आज माझी
आहे एकच तक्रार
जिकडे तिकडे पहावयास
मिळत आहे
अस्वच्छताच फार
हिच तर आहे माझ्या देशाची
सर्वत मोठी हार
प्रकाशमय देशात माझ्या
अस्वच्छतेमुळे दाटलाय हो अंधार
कुठूनतरी येतेय प्रकाशाची
बारीक किरणतार
अन् दिसतेय एक अस्वासक
चित्र जे झाले होते फरार
स्वच्छता अभियानाच्या रुपाने
स्वच्छता ठोठावतेय माझे दार
चला करूया स्वच्छतेची न
संपणारा करार
आणि अस्वच्छतेसाठी कायमचे
बंद करूया दार.

– बगनर शालिनी लक्ष्मण
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

तो प्रवास मलाही अनुभवाया होता

तो प्रवास मलाही अनुभवाया होता
कधी तो माझ्यातल्या मी मुळे राहिला तर कधी तो
माझ्यात राहिला
चालता चालता रंगवलेली प्रत्येक स्वप्न घट्ट
पकडलेल्या मातीप्रमाणे निसटत गेली
धीर देऊन पाहता ती माझ्यातच हरवून गेली
हळूहळू पुढे चालता एक प्रवास मागे राहतच होता
प्रवास पुढे चालता चालता हळूहळू मी स्वतः
गुंतत होती.
उद्याच्या आशेत जगण्याची आस शोधत होते
मुळात जगण्याच्या परिकल्पनेत मी स्वतःला जिवंत ठेवत होते.
मुळात विसरत होते मी जगण्याच्या अर्थ आणि
जगत सतानाच तो प्रत्येक अनुभव जो मला
जगायचा होता आणि त्यामुळेच मी हाताश होते.
शेवटी सावरेल मीही स्वतःला कारण यावेळेस
उंच भरारी घ्यायची आहे.
गगनाला भेदण्याची तयारी नक्कीच करायची आहे.
आणि त्यामुळे जायच आहे अथांग सागरापलिकडे
प्रवास मला अनुभवायचा आहे.
कारण जगत असताना माझ्यातली मी मला
आजही अनुभवाची आहे.
पंख जरी माझे तुटले तरी मला उंच भरावी
घ्यायची आहे आणि प्रत्येक संकटांना मला
सावरत एक पाऊल पुढे चालायच आहे.

– लंबे निकिता राजू
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

घाबरू नको !

तुझ्या आत काही नवे उमलताना, नको घाबरू
तुझ्या आतला सुर्य तेजाळताना, नको घाबरू !

नवी वाट शोधायची वेळ आली, प्रवासात या
सकाळीसकाळीच अंधारताना नको घाबरू !

अशा उंच लाटांत मस्तीत रमणे तुला आवडे,
पुन्हा खोल पाण्यामध्ये उतरताना नको घाबरू !

नव्याने उद्या तू फुलव वेगळ्या जाणीवांच्या कळ्या
फुले आजची मात्र कोमेजताना नको घाबरू ...

बहर श्वास रोखून सारे उभे नेहमीसारखे
तुझ्या आतुनी आज मी बहरताना नको घाबरू ...

– माळवे यश (द्वितीय वर्ष बी. फार्मसी)

अमृतवाहिनी

गरीबी, अशिक्षित्ता, दुष्काळाचे सावळ
सहन होईना बेरोजगारीची आवक
उचलले पाऊल रोवले बीज
दुरदृष्टी ती – ''सहकारमर्षी दादांची''
करता श्रीगणेश ''अमृतवाहिनीचा''
लोपला अंधार घेऊन आशीर्वाद सरस्वतीचा
संकल्प तो – उच्चशिक्षिण, प्रभावी संशोधन
घडवूया नवविचार परिवर्तन

– शिवानी राजेश देशपांडे
(द्वितीय वर्ष बी. फार्मसी)

अमृतवाहिनी कॉलेज ...

जसे नाव आहे मोठे तसे कॉलेजही आहे मोठे
कॉलेज पाहून डोळे भरून आले,
स्वप्न होते तेच कॉलेज मिळाले

जसे नाव आहे मोठे तसे कॉलेजही आहे मोठे
अमृतवाहिनीचे नाव घेताच मिळतो एक आनंद
पण रहावे लागते लांब करूनी मनाचे दरवाजे बंद

जसे नाव आहे मोठे तसे कॉलेजही आहे मोठे
कॉलेज आहे अंधाराकडून प्रकाशाकडे नेणारे मंदिर
संकट आल्यावर कॉलेजही म्हणजे नको सोडू धीर

जसे नाव आहे मोठे तसे कॉलेजही आहे मोठे
कॉलेज म्हणजे मैत्रीची दुनियादारी
अमृतवाहिनीमध्ये प्रत्येक विषयासाठी लॅबोरेटरी

जसे नाव आहे मोठे तसे कॉलेजही आहे मोठे
शिकवायला आहे शिक्षक खुपच छान
म्हणून अमृतवाहिनीला आहे मनामध्ये मान

जसे नाव आहे मोठे तसे कॉलेजही आहे मोठे
कॉलेज म्हणजे पेपर, लेक्चर आणि प्रॅक्टीकल
सकाळी उठ आणि दिवसभर पळ

जसे नाव आहे मोठे तसे कॉलेजही आहे मोठे
कॉलेजमध्ये आहे सर्वकाही
पण आयडेंटी कार्ड शिवाय एन्ट्री नाही.

जसे नाव आहे मोठे तसे कॉलेजही आहे मोठे
कॉलेजमध्ये शिकवण्याचा प्रत्येक शिक्षकाचा आहे वेगळा
अंदाज म्हणून अमृतवाहिनी हे कॉलेज आहे खुप खास

जसे नाव आहे मोठे तसे कॉलेजही आहे मोठे
शिकून या कॉलेजमध्ये आनंदाने डोळे भरून जाते
खर सांगुनी सोन्याहुनी छान आहे कॉलेज आमचे...

– म्हसे जयश्री धनंजय
(प्रथम वर्ष बी. फार्मसी)

अमृतवाहिनी जीवनदायीनी

जरी ती संस्था शैक्षणिक हीत सामाजिक पाहते
गोरगरीबांचा आधार, संगमनेरची ती शान
अमृतवाहिनी जीवनदायीनी ।।१।।

संस्थाजनांच्या पडतो पाया
आमच्या भविष्याचा रचला पाया
पल अन् पल नको वाया जाया
अमृतवाहिनी जीवनदायीनी ।।२।।

दूर झाला मनातला न्युनगंड
शिकलो अन्याया विरुद्ध पुकाराचा बंड
हाती दिले ज्ञानामृताचे भले मोठे कुंड
अमृतवाहिनी, जीवनदायीनी ।।३।।

मेधाच्या रुपाने गाव झाला गोळा
अमृतवाहिनीच्या सर्व शाखांचा जमला मेळा
बघा ना आमचे कलागुण दर्शनाचा हा सोहळा
अमृतवाहिनी जीवनदायीनी ।।४।।

भेगा पडलेली होती माझी काळी आई
निळवंड्याच पाणी तीथ कस वेगानं गेलं ग बाई
संगमनेर विकासाची साहेबांना नेहमीच असते घाई
अमृतवाहिनी जीवनदायीनी ।।५।।

गरीबाला मिळाया भाकर
कारखान्यामुळे सुख्या मातीत पिकली साखर
थोरातांची संस्था कशी डोलदार
अमृतवाहिनी जीवनदायीनी ।।६।।

गोरगरीबाच्या दुधभत्याला आला भाव
पशुधनामुळे सुधारले गाव अन् गावं
असच मोठ झालं काही राजहंसाचे नाव
अमृतवाहिनी जीवनदायीनी ।।७।।

– म्हसे जयश्री धनंजय
(प्रथम वर्ष बी. फार्मसी)

पृथ्वी

कुणा दुसऱ्याच्या पोट शोधा,
आता मला नाही खायचंय,
माझ्या पोटात जागा शिल्लक नाहीये !
सुधरा, सुधरा आणि हे जबरदस्तीने
बेजबाबदारीचे,
घाणेरडे घास मला खाऊ घालणे बंद करा,
माझे हात नाही, याचाच तुम्ही फायदा घेता,
आणि सकाळ–संध्याकाळ
बारा महिने नाही–नाही,
ते माझ्या तोंडात कोंबतो
तुमच्या या लालची स्वभावामुळे माझ्या
जीवणाचा बळी जातोय,
माझ्या शरिराचा घाणेरडा वास येतोय.
हळु–हळु माझ्या शरिराचा रंग बदलतोय,
विषारी नागिनीच्या दंशासम भासतोय
करोडोंमधुन एखादा पुढे मलमपट्टी लावायला,
बाकीच्या बेअक्कल लोकांना वेळ कुठे असतो
सुधारायला.
ते तेच करतात दुसऱ्या–तिसऱ्या दिवसांपासुन,
जे ते करत आले आहे वर्षांपासुन
परंतु आता तुम्हाला समजायला हवं,
तुमच्या चुका आता मी नाही लपवु शकत,
कारण माझ पोट भरलंय,
आणखी मी नाही खाऊ शकत
नाही खाऊ शकत.

– वाळे प्रतिक विक्रम
(प्रथम वर्ष बी. फार्मसी)

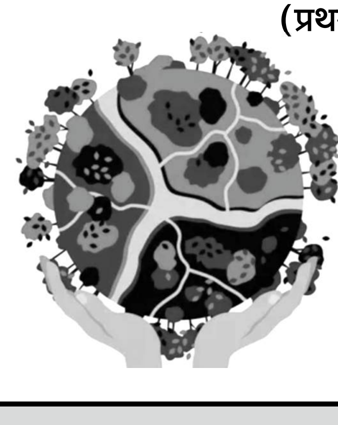

हिंदी विभाग

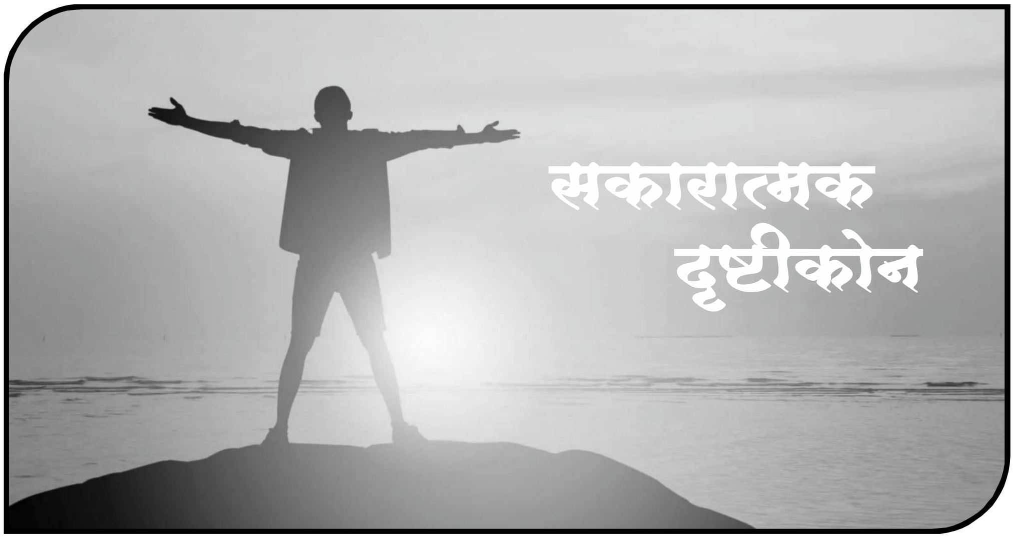

सकारात्मकता - सफलता की कुंजी

सकारात्मक सोच या सकारात्मक विचार मनुष्य के सफलता की कुंजी होती है । जो इंसान अपने जीवन में जितना ज्यादा सकारात्मक रहता है, वह उतनी ही अधिक तरक्की करता है। सकारात्मक विचार मानव जीवन को हमेशा ही सफलता या कामयाबी देते हैं। सकारात्मक विचारों में बहुत ऊर्जा होती है और यही ऊर्जा हमारे मन को प्रेरणा देती है। इसी प्रेरणा के कारण जीवन में आनेवाली विभिन्न बाधाओं, समस्याओं का सामना हम आसानी से कर सकते हैं। इसलिए हमारे जीवन में सकारात्मक विचार बहुत महत्वपूर्ण हैं। किसी भी क्षेत्र में हमें अपने निश्चित ध्येय तक पहुँचना हो या कोई भी अच्छा काम करना हो तो हमें सकारात्मक विचार करना चाहिए। हर अच्छे काम के प्रति हमारे मन में एक सकारात्मक दृष्टिकोण होना चाहिए कि यह काम मैं कर सकती हूँ और यह काम मैं जरुर करूँगी।

दोस्तों, आज के इस आपाधापी के युग में कदम–कदम पर हमें नई–नई चुनौतियों का सामना करना पड़ता है। आज के जीवन की इस दौड़ में हमें जीतना है। जीवन लक्ष्य को पाना है, तो सकारात्मकता की राह को चुनना आवश्यक है। लेकिन यह सब मालूम होते हुए भी परिस्थिति और आदत वश हम नकारात्मकता से बाहर निकल नहीं पाते हैं और हमेशा परेशान रहते हैं। मैं देखती हूँ कि विज्ञान शाखा के कई विद्यार्थियों को फिजिक्स (भौतिकशास्त्र), केमेस्ट्रि (रसायनशास्त्र) आदि विषय कठिण लगते हैं। कई बार तो अध्ययन से पहले ही इन विषयों के डर की वजह से तो विद्यार्थी इनकी पढ़ाई से मुँह फेरते रहते हैं। ऐसी नकारात्मक सोच के कारण इन विषयों की पढ़ाई धरी की धरी रह जाती है और फिर वार्षिक परीक्षा फल मन चाहा प्राप्त नहीं होता। वास्तव में सकारात्मक सोच या विचार एक ऐसी क्रिया है, जो निरंतर अभ्यास से आती है और फिर जीवन को सुखमय बना देती है।

ईश्वर का हमें आभार मानना चाहिए कि उन्होंने हमें इतना अच्छा शरीर और बुद्धि दी है। जिनके बल पर हम अपने जीवन में विभिन्न आपत्तियों का सामना करते हुए अपनी मंजिल को प्राप्त कर सकते हैं। परंतु, फिर भी हम नकारात्मकता भरी सोच या विचारों के कारण

जीवन के प्रति उदासीन हो जाते हैं। मगर मित्रों, कभी यह विचार किया है कि इस दुनिया में ऐसे कितने ही लोग अंधे, लंगड़े–लुले या अपाहिज हैं कि जिस कारण उन्हें अपने जीवन में न जाने कितनीही मुसिबतों का सामना करना पड़ता है। अपने दैनिक जीवन में भी उन्हें कई बातों से समझौता करना पड़ता हैं। फिर भी इनमें से ऐसे कितने ही सुरमा हैं, जो अच्छी शिक्षा लेकर, जीवन में आगे बढ़कर अच्छा जीवन जीने की कोशिश करते हैं और इसका कारण है, उनका सकारात्मक दृष्टिकोण। कुछ समय पहले ही मैंने 'द साऊंड ऑफ सायलेंट प्रेरणा' यह किताब पढी जो सुप्रसिद्ध भरतनाट्यम् की नृत्यांगना प्रेरणा सहाणे जी के जीवन से संबंधित है। सुनने और बोलने की क्षमता न होने के बावजूद भी उन्होंने हमारे सामने एक आदर्श और एक सकारात्मक दृष्टि रखी है कि जिससे कितने ही निराश एवं हताश लोगों को एक चेतना तथा प्रेरणा प्राप्त होती है। अपने सकारात्मक दृष्टिकोण, आत्मविश्वास एवं निश्चय की दृढ़ता के बल पर ही तो उन्होंने अपना प्रेरणा नाम प्रत्यक्ष जीवन में भी सार्थक कर दिखाया है।

हमारा मन हमारा बहुत अच्छा दोस्त है, जिससे हम अच्छी–बुरी, सकारात्मक नकारात्मक बातें करते रहतें हैं। इसी दोस्त के साथ अगर हम कोई बात बार–बार करते हैं, तो वह बात यह मनरुपी दोस्त अपने पास 'सेव्ह' कर लेता है। इसलिए मैं कहूँगी कि अपने मन को समझाइए कि नकारात्मक विचार मुझे नहीं करने हैं मतलब नहीं करने हैं। इससे हमारा मन अनायास ही सकारात्मकता की ओर खिंचा चला जाएगा। मित्रों, हम जैसे सोचते हैं, वैसी ही कृति भी करते हैं, चाहे वह कृति अच्छी हो या बुरी हो। अतः यह स्पष्ट है कि नकारात्मक सोचेंगे तो नकारात्मकता का अँधेरा हमारे जीवन में इतना फैल जाएगा कि जहाँ आशा की एक किरण तक का पहुँच पाना कठिण हो जाएगा। इसलिए आनंदमय जीवन की प्राप्ति हेतु किसी भी व्यक्ति के लिए आवश्यक है कि किन्हीं भी हालातों में उसकी सोच या विचार सकारात्मक होने चाहिए। हम अच्छे, सकारात्मक विचार करेंगे तो हमारे कार्य भी अच्छे, सकारात्मक होंगे, जिससे हमें सफलता प्राप्त होगी।

जागों, उठों मेरे दोस्तों, हम सब सकारात्मक विचार, आत्मविश्वास और दृढ़ता के साथ मेहनत करें और अपने सपनों को साकार करें। हम सब अपने जीवन से नकारात्मक विचारों और कृतियों को जड़ से उखाड़कर फेंक दें और सकारात्मक विचारों के बीज बोएँ। निश्चित ही यह बीज़ धीरे–धीरे अंकुरित होकर आत्मविश्वास के वृक्ष बन जाएँगे, जिनसे हमें कामयाबी के मीठे मीठे फल प्राप्त होंगे।

प्रत्येक मनुष्य एवं प्रत्येक राष्ट्र को बड़ा बनाने के लिए तीन बाते आवश्यक है–

१) सौजन्य की शक्ति में दृढ़ विश्वास।

२) ईर्ष्या और संदेह का अभाव।

३) जो सन्मार्ग पर चलने में और सत्कर्म करने में संलग्न हो, उनकी सहायता करना।

- स्वामी विवेकानंद

– कु. क्रांती प्रकाश जाधव

(तृतीय वर्ष बी. फार्मसी)

सवाल मन में...

इन सवालों में क्यो उलझी में
ना जवाब पता, कि अभी सुलझी में

इस जिंदगी का मकसद आखिर है क्या ?
मंजिल तो पानी है पर रास्तों की खबर है क्या ?
मंजिल मिल जाने पर खुशी का
टिकना हकीकत है क्या ?
नसीब जैसी भी कोई चीज होनी है क्या ?

इन सवालो में क्यो उलझी में
ना जवाब पता, कि अभी सुलझी में

प्यार और आकर्षण में आखिर अंतर है क्या ?
बाहर से जितने हँसने है सब अंदर से
उतने खुश है क्या ?
खुल के जीने के लिए मौन से बडी
प्रेरणा कोई है क्या ?
सब की खबर रखने वाले
खुद को जानते है क्या ?

इन सवालों में क्यो उलझी में
ना जवाब पता, कि अभी सुलझी में.

करते होगे लोग हुस्न, शरिर, खुबसुरती
प्यार हमने तेरी हसी देख कर
उसपे जिंदगी वारी थी

हमारी एकतरफ मोहब्बत की जंग
आज भी मन में जारी थी
और वो हो गई खुशी खुशी कीसी और की,
हम आज भी कहते है
शायरो की मेहफिल मे की वो चांद से भी
ज्यादा प्यारी थी

और गुस्से मे ऊसकी नाक और ऊसकी
आँख सच में चांद से भी ज्यादा प्यारी थी

और हमने ऊसकी तस्वीर देखकर कही असाह
राते गुजारी थी और हा हम आज भी अपने
दोस्तो से कहते वो चांद से भी ज्यादा प्यारी थी

उसकी गाल और बाल की एक जुल्फ को देखकर
हमने अपनी सारि बुरी आदते हारी थी
अपना रहे थे उसकी पसंदी दार आदते

लगे हम पर कही इल्जाम इश्क के कडघरे मे
की खुदा से कहा इन मुना सिबोने सच मे
क्या वो चांद से भी ज्यादा प्यारी थी

और हमने हसकर कह दीया खुदा से
हा वो सचमे चांद से भी ज्यादा प्यारी थी

– कु. क्रांती प्रकाश जाधव
(तृतीय वर्ष बी. फार्मसी)

बाप ...

उजाला खोजते खोजते खुद रात हो जाता है।
बाप विशन राहों में हमारे साथ हो जाता है।

हर शख्स के अंदर इक कलंदर मौजूद होता है ,
बाप उसके अरमाँ, ख्वाब जज्बात हो जाता है ।

खिलौनों की दुनिया से जब हम बाहर आते है,
बाप हमारी जैब, नोट, किस्मत हो जाता है।

उड़ते हैं पंछी खुद के परों से खुद के आसमान मे,
बाप बेसहारा होकर खुद का सहारा हो जाता है।

फस जाओ बीच समंदर में तो याद करना,
बाप हर कश्ती का किनारा हो जाता है।...

– धुळगट गौरव रमेश
(चतुर्थ वर्ष बी. फार्मसी)

।। अमृतवाहिनी का परचम ।।

हम सब मिलकर देश का अपने
जग में नाम जगायेंगे ।
अमतवाहिनी का परचम लेकर
आगेही बढते जायेंगे ।

हम सब भारत माँ के लाल
ज्ञान की लेकर मशाल
व्यक्ती और परिवारोंको करेंगे निहाल

ज्ञानसाधना के सच्चे सेवक
पुकार रहे है तुम्हे
अमृतवाहिनी की गीत गाते जाओ ।
ज्ञान पर की श्रद्धा और विश्वास को
भूलकर ही ना भूल जाओ
ज्ञानगंगा को घर घर मे बहाओ ।

हम सब मिलकर देश का अपने
जग में नाम जगायेंगे ।
अमृतवाहिनी का परचम लेकर
आगेही बढते जायेंगे ।

– नागरे दर्शना मारुती
(प्रथम वर्ष एम. फार्मसी)

अमृतवाहिनी

अमृतवाहिनी शेती और शिक्षण विकास संस्थान,
ज्ञान की धारा, विकास का निशान ।
किसानों की मेहनत, शिक्षार्थियो का संघर्ष,
हर दिन यहाँ रोशनी, अमृतवाहिनी का संघर्ष ।

उच्चतम शिक्षा की पथशाला, सबका सपना है यहाँ,
अमृतवाहिनी हमारी ज्ञान और सेवा की दाता ।
हर किसान के सपनों की साकार करता
यहाँ की शिक्षा विकसित करता, हर किसी
को अवसर देता ।

विज्ञान की येती, छात्रों का संघर्ष,
यहाँ की शिक्षा सबको बनादी है महान ।
उच्चतम गुणवत्ता की प्राप्ती, नवाचारों का संग्रह
अमृतवाहिनी की यहाँ शिक्षा, है सबका संघर्ष
का मंच ।

समृद्धि की भारी धारा, विज्ञान का प्रवाह
अमृतवाहिनी, हमें बनाती है अपने सपनों का शहर ।
शिक्षा का प्रकाश, सेवा का संदेश,
यहाँ की मिट्टी से उगता, हर इंसान का
सपना है श्रेष्ठ

– माळवे यश राजेश, (द्वितीय वर्ष बी. फार्मसी)

राष्ट्रभाषा है अपनी हिंदी

मातृभाषा इसे हम कहते है,
करने की संरक्षण इसका,
हम तन मन धन सब दे देंगे,
करने को इसकी रक्षा हित,
हम जान न्योछावर कर देंगे,
है ये वतन हमारा हिंदी,
हिंदुस्तान इसे कहते है,
राष्ट्रभाषा है अपनी हिंदी,
मातृभाषा इसे हम कहते है ।

एक सुत्र में राष्ट्र की बांधे
ऐसा काम ये है करती
भिन्न भिन्न धर्म और जाति में
एकता का ये दम भरती
है हिंदुस्तान पे नात हमें
हम प्यार बहुत इसे करते है
मातृभाषा है अपनी हिंदी

हिंदी भाषा ही तो हम
सबकी पहचान दिलाती है
हर मानव के मन के
भावों को यह दर्शाती है
जीवन आधार है हिंदी
हम बात इसी में कहते है
राष्ट्रभाषा है अपनी हिंदी
मातृभाषा इसे हम कहते है ।
आओ मिलकर लें ये शपथ
इस भाषा का मान बढाऐंगे

जिस भाषा ने हमको संपन्न किया
बस उसे ही प्रयोग मे लाऐंगे
सर्वश्रेष्ठ है अपनी हिंदी
सन्मान इसे हम देते है
राष्ट्रभाषा है अपनी हिंदी

- आरुटे समिक्षा संजय
(प्रथम वर्ष एम. फार्मसी)

पौधारोपन

पौधोरोपन जो किया था तुमने
उसे सहेज कर रखा है क्या ?
किस हाल में है हरा या सुख गया
जाकर दोबारा देखा है क्या ?

नन्हें पौधे को जन्म देकर गयीं में
उसका पालन पोषण किया था क्या ?
देकर जन्म तुम्हारे वालिदेन ने तुम्हे
किस्मत सहारे छोडा था क्या ?

सघन छाया, पक्षियो को पनाह उम्र भर हवा देता उसके होश संभालने तक संभाल नहीं सकते थे क्या ? धुप में मर गया, सुख गया, सिर्फ लापरवाही से दो बुंद पानी भी नही पिला सकते थे क्या ?

फोटो खिंच हिरो बन सिर्फ सोशन
मिडियावर शोर पचाकर
ऐसे पर्यावरण का सुधार करोगे क्या ?
पेड काटकर पानी बहाकर धुआ फैलाकर
आने वाली नस्ले को तबाह करोगे क्या ?

- शिंदे मयुर बबन
(प्रथम वर्ष एम. फार्मसी)

कुछ भी स्वच्छ नही रहा अब

रहा ना जल पीने लायक
वायु ना जीने लायक
भूमि भी हो गयी है बंजर
कैसा है ये मंजर
काम फोडती आवाजों का
फैला घातक शोर
उर्वरको की बीमारी का
भूमि में है जोर
पानी बिजली की बर्बादी
नित बढती ये आबादी
कुडेदान बनी ये नदियां
कलुषित हुई ये पुरवइयां
लुप्त हो रहे वन जंगल
लुप्त हो रहे प्राणी
लुप्त हो रही है नदियां
और लुप्त हो रही धानी
जल,वायु और ये भूमि
कुछ भी स्वच्छ नही रहा अब
रोग मिल रहे ऐसे ऐसे
जिनकी कोई दवा नही।
एक था राजा, एक थी राणी
दोनों मर गए, खत्म कहानी
कुछ याद आया
सबने भुतकाल में सुना होगा...
अब भविष्य की सुनो
कोख से बेटी.... धरती से पानी
दोनो मिट रहे.... खत्म कहानी

- उगले गिता मदन
(तृतीय वर्ष बी. फार्मसी)

वृक्ष ही वरदान

पेड़ जिंदगी, पेड बंदगी
राम रहीम रहमान
पेड़ साधना, पेड़ आराधना
पेड़ चलाये प्राण
परिंदो को दे आशियां
पर्यायरण की जान
पेड़ के सदकें सांसे तेरी
पेड़ चलाये प्राण
पेड़ बिन न सजे धरती
जीयन है श्मशान
धर्म पुकारे ग्रन्थ पुकारे
पुकारे दिशायें आसमान
पेड़ लगायों, पेड़ बचाओ
पेड़ का भी अरमान
छांव मां के आंचल जैसी
पेड़ है मां के समान
वांटे सुगंन्ध, फल फुल पाती
परोपकार का ज्ञान
रोजगार का अवसर देणे
रोटी कपडा कमान
जग ओ बंदे, तज वो धंधे
बेजुबान हरियाली परेशान
पर्यावरण पीडित प्रदुषण से
जिस तन लागे बाण
पेड़ ही मंदिर, पेड़ी ही पूजा
पेड़ ही भगवान
पेड़ की महिमा, गाये रजनी
पेड़ महान वरदान..!

- वर्पे सायली सुदर्शन
(प्रथम वर्ष बी. फार्मसी)

English Section

AMRUTVAHINI

We stand together, hand in hand.
In Amrutvahini we proudly stand.
With hearts united, strong and true,
Our spirit shines in all we do

Amrutvahini forever, our hearts will sing.
Through thick and thin, we'll spread our wings
With pride and honor, we'll rise above.
Amrutvahini spirit, our endless love

From classrooms filled with learning's light.
To fields where dreams take flight
We cherish every moment here.
Our bonds of friendship ever near.

Amrutvahini forever, our hearts will sing
Through thick and thin, we'll spread our wings.
With pride and honor, we'll rise above.
Amrutvahini spirit, our endless love.

Through challenges and triumphs too.
We'll face them all, our spirits true
For in our hearts, the flame burns bright
Our mrutvahini spirit a guiding light.

Amrutvahini forever, our hearts will sing.
Through thick and thin, we'll spread our wings
With pride and honor, we'll rise above
Amrutvahini spirit, our endless love.

- Shinde Rohit Anil
First Year M.Pharm

LOVE YOURSELF FOR WHO YOU ARE ...

You were born to be who you are
Embrace it

You are a beutiful human
your unique beauty is your alone

Your have many gifts and talents to share
share them in your own special way

Your story is your alone
use it to help others with theirs

Surround yourself with people who truly
see your best self

shine Your bright light on the world
For all to see

You are a miracle....

Love Youreself for Who You are !

- Dhage Komal Sharad
Final Year B.Pharm

PHARMACIST ...

I am not an Engineer....
But I know Engineering....
I am not a Doctor....
But I know HAP an Pathology....
I am not a BSC student...
But I know Organic Chemistry
& Microbiology...
I am not a MBA, But I know Management
I am not a Softwear Enginear
But I have the Computer Knowledge...
I am not a pathologist....
But I know the RBC and Blood testing.
I am not CA student, But I know Account....
I am Multi talented, Guess who I am...
PHARMACIST

- Dhole Samruddhi Sandip
Third Year B.Pharm

LIFE

Life is like an air, blow it,

Life is like a water, flow it,
Life is like a weather, change it,

Life is like a teacher, teach many concepts as well as survival skills and formulas,

Life is like a farm, sometime its full of greenary But, sometime its dry;

Life do not always evergreen, up and down comes In our life;

But, How you tackle with them, this is a most Important one,

Life is like a highligher pen, It highlights precious Memories and moments,

The sorrow comes in your life temporarily, to deal With couragously and its thumbnail sketch,

So forget it, but Always remember your experience;

Don't lose your hope, Be positive

Life is like a new year, Enjoy it;

Achieve in your life something like that you become An example, ideal person to others,

Life is very Precious, survive it enthusiatically.

Miss. Kranti Prakash Jadhav
Third Year B.Pharm

ONLY FOR YOU....

My regulary coming to the college....
as you for you

My attendance for college....
as only for you

My timely visit to library....
as only for you

My contact with teachers...
as only for you

My Sleepless nights....
as only for you

My whole future depends....
only on you

Oh! My examination!
My devotion ....
is only For you

- Dhole Samruddhi Sandip
Third Year B.Pharm

Dear Mr. Sodium

I am sure, you are still residing In Kerosene lane. I hope that everything will be Fine with your group members lithium and Potassium.

Aren't you attending the mirrage of Mr. H and Miss O_2.

The bride and the groom will first wait in the heart chamber, then proceed to catalyst chamber, decorated chamber with vandium steel and the wedding ceremony will take place there. after that there will bw a dance. I am going to dance with my freinds $FeSO_4$. I will be wearing a blue costome.

You may come to the party with C_{12} miss Benzene, queen of Aromatic Family. Will spread her aroma and make a atmosphere pleasant. It is very good to know that, the CO_2 is not Invited Because he has a bad habit of extinguishing all the candle at the party
See you at wedding....

- Ukirde Sakshi Vinod
Second Year B.Pharm

TREASURE

Walking on a street with
a happy mood,
By looking at a man sitting
on a bench of wood,
Now, noticing him I was
feeling so good,
Sitting with his grand daughter
he was feeding her food.

Looking at her I'm
feeling very gland,
Missing my childhood
Once I had,
In her life the sweet
memories are add,
In his presence she is
never gonna be sad.

She is now looking the
shop's way,
Convincing her grandfather
to pay,
Enjoying with him by planing
with a clay,
Now, getting tired she is using
her grandpa's lap to lay.

- Gade Srushti Vaibhav
First Year B. Pharm

"He who studies medicine
without books
sails an uncharted sea,
but he who studies medicine
without patients does
not go to sea at all."
- William Osler

BEST FUTURE INDIA

I have a dream, to see my India
Thoroughly united, though diverse,
Leading the world in all the fields,
Letting the future, be reversed

A seat of culture, a superpower
A teacher of values, respected
throughout the world.
Letting the nations gaze in amazement.
Wearness of India, become its
power in world

No matter how hard time are now,
But our future will be glorious
for the morals and culture we gained in
Heritage, will make our progress, prosperous

Be it nature or Science,
A stronomy or amazing wildlife
Let India be a poster nation,
A common Leader in all the field

We people of India pledge overselvey
The values and moral, we will preserve
And make our India , shine like star,
in skies of other nation of world.

- Khatal Sakshi Rohidas
Third Year B.Pharm

THULIGHT

Thulight and a moment
of the sun and the moon a
state os amar between the two

It's a state going at each
other unconditionally knowing
that that's and the only time
they ganna see together yet
mules away from each other

How sun yearns to see moon
on no moon days and the
affaur come an starting
from new moon day
How i wish to see wounled
in of thelight and
be the weetness to this scence
affaur, near hand blow gently
and dants dance in ectory.

- Khemnar Pranisha Pravin
Third Year B.Pharm

JUST WHEN I SEE HER;

See your preety face, my heart skips beat,
my hallucination will wake, as I dream in sleep,
Never knew love could be so unique ,
falling ever so deep.

Someone will take her without efforts,
someone will live a life that I dreamed of,
someone will love her but not as much I did,
someone will take care of her, but not
asmuch I took,

someone will be everything for her,
but she was evrything for me,
someone will hold her hands,
someone will hug her;
And I"ll be breaking part.

- Kapadnis Rushikesh Kundan
Third Year B.Pharm

MOTIVATES

" Somewhere someone is working more harder than you, No one cares you are damage mentally, Physically, All the Arena around you is of fake mollycoddle, so get out of these walls,Work harder with an unmatched Prespecasity. to accomplish your goals. "

Kapadnis Rushikesh Kundan
Third Year B.Pharm

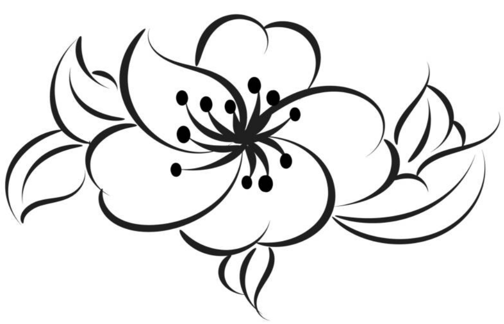

DON'T TAKE OUR TOMORROW

Our children are crying,
hear what they say
Don't take our tomorrow and throw
it away
Our planet is dying because you
don't care with your misguided
science you're polluting air air
You cut too much forest for
monetary gain
The ground is so thirsty, no trees,
mean no rain
You've poisoned our oceans with
filthy refuse
Our fish, many are dying through
senseless abuse
Is this the inheritance you old ones
will leave ?
you are stealing our birthright, and
for this we grieve
we'll have no tomorrow unless you
take heed
And cease the destruction you cause
by your greed
So list to our crying. and hear what
we say
Give back our tomorrow
take heed today
Stop your pollution before it's too late
or we'll have no future, but share the
some fate.

Collected by - Dr. Dinesh Hase
HOD, Pharmacognosy

MIND POLLUTION

Pollution indeed blocks the way
To clear, dearly we have to pay
varies indeed the monsters play
To be vigilantal the way !

Air, Water, Soil we pollute
Making global warmth resolute
Bye to health & joy absolute

Pity we accept & salute !
Denies problems nice solution
Fills the man's mind with all cobwebs
hard to clear with all world wide webs

Fear anxiety worries for ever

Peace & poise pleasure & joy never
Life of self & all made poorer
worse indeed is mind pollution !

When polluted, knows not right or wrong, good or bad, ill or well - vices throng Sure only his grace & speak with self ?

Collected by - Dr. Vishal More
HOD, Pharmaceutical Chemistry

WEATHER AND CLIMATE

Atmospheric condition at a specific time at a particuler place are referred to as weather. Atmospheric condition depend upon a variety of factors.

We frequently express our opinion about the weather by making statements like, 'Today it is too cold' or 'It is very hot today'.

Weather related / climatic factors named is Atmospheric pressure, sunlight, cloud, Humidity, Rainfall, Visibility, Temperature.

Changes in Weather :-

Climate does not change continuously. Climate is that which remains constant in a region for a long duration. Thus we see that weather is related to a specific location and specific time where as climate is related to a longer duration and larger area. Changes in the weather may occur for short periods of time where as changes in the climate take place slowly over a much long duration.

Climate plays a very important role in our day to day life. It influences our basic needs like food, clothing and shelter as well as our occupations. Climate is specially important for and agrarian country like India. Various climatic factors like direction and speed of wind, temperature, atmos-pheric pressure.

Importance of weather in the living word:-

1) Daily weather world is also long term climatic conditions influence land, water bodies, plants and animal collectible from the natural environment on earth.

2) The climate at a particular region helps to determine the diet, clothing, housing, occupations and lifestyle of the people of that region.

3) Salinity of marine water, formation of oceanic current, water cycle, etc are all related to various weather and climatic factors.

4) Various climatic factors bring about the weathering of rocks in the earth's crust.

5) Climate plays a very important role in the formation and enrichment of soil.

6) Microbes in the soil play an important role in formation of organic materials. This process depends upon various climatic factors.

Thus, it is very clear that the study of meteorology is very important from the view point of human life.

- Kokane Sakshi Arun
Second Year B.Pharm

AMRUTVAHINI

In the heart of Amrutvahini's nurturing embrace,
where knowledge & value beautifully interlace
from Nido international to every school's grace
a vibrant tapestry of education each a unique space.

Ratangad, Sajjangad, Forts of learning stand tall,
hostel named after them inspiring one & all,
hostel named after them inspiring one & all
Dronagiri where robotics takes it fight
engineering dreams soaring to new heights.

Sahakari Sakhar Karkhana a sweet endeavor
Bhausaheb Thorat's vission a legacy to savor
Balasaheb Torch beareer the journy sustained
Amrutvahini's tale in every heart ingrained.

In classrooms & labs of Pharmacy persuit at wisdom
Echoes of Success in each kingdom
Where krushnavanti Whispers tales of love
& Kalsubai's Spirit in every worrior.

Admist these chapters a new tale takes from
Balasaheb Thorat with education norm
B.A., B.Com. & B.Sc. & Talegaon door,
for the underprivileged, Knowledge galore

The 1st Sahakari Bank in district dawn
Bhausaheb's initiative, A legacy drawn
In the Landscape of larning his seeds were sown
a flourishing garden in educations zone
so let the verses weave in tapestry strong,
of Amrutvahini's legacy a melodious song

- Gavhane Apeksha Annasaheb
Final Year B.Pharm

Amrutrang
2023-24

PHARMACEUTICS
DEPARTMENT

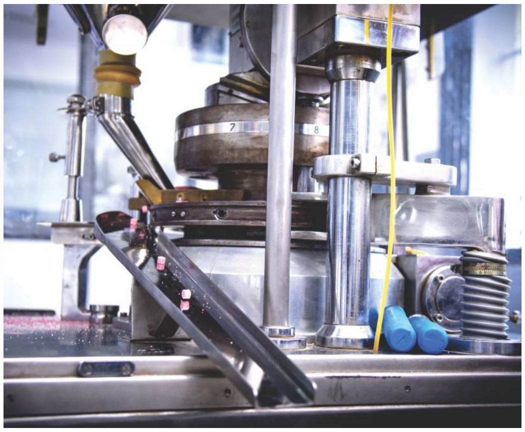

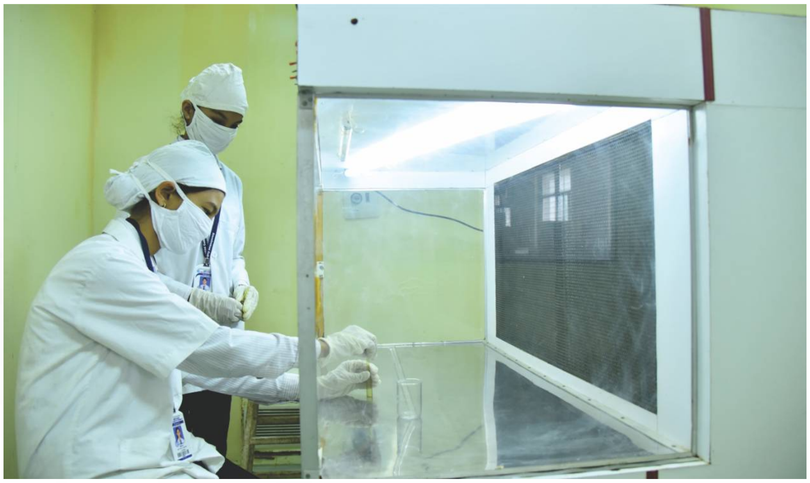

Amrutrang
2023-24

PHARMACOLOGY & PHARMACHEMISTRY DEPARTMENT

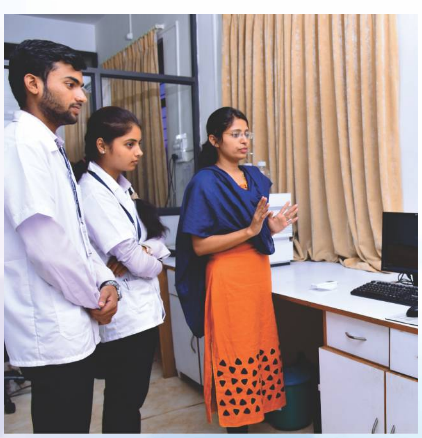

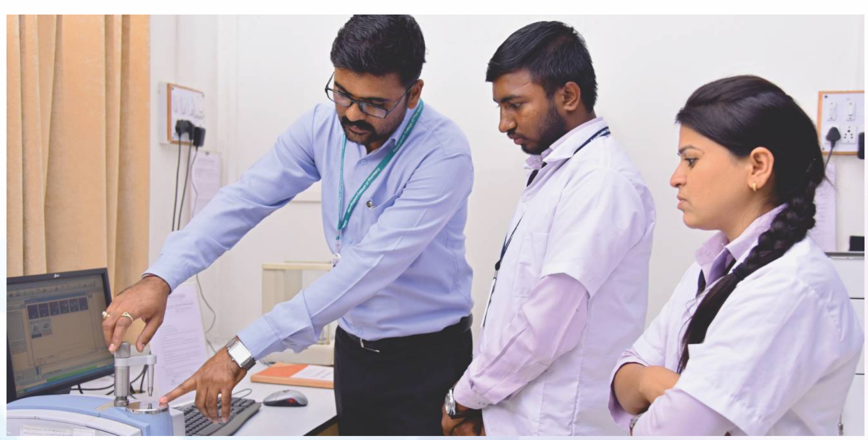

PHARMACOGNOSY DEPARTMENT

MEDICINAL PLANT GARDEN

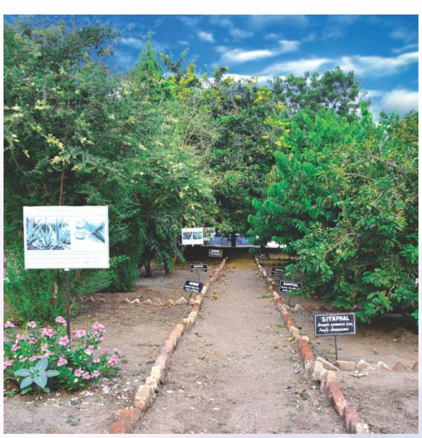

Amrutrang
2023-24

AMRUT PHARMATHON & NATIONAL CONFERENCE

Amrutrang
2023-24

PLACEMENT

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING (MoU)

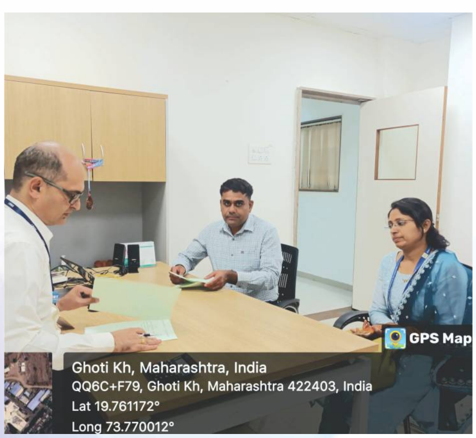

Amrutrang
2023-24

INDUSTRIAL VISIT

Amrutrang

2023-24

N.S.S. CAMP

Amrutrang
2023-24

N.S.S. CAMP

Amrutrang
2023-24

EXTRA CURRICULAR ACTIVITY

FACILITY

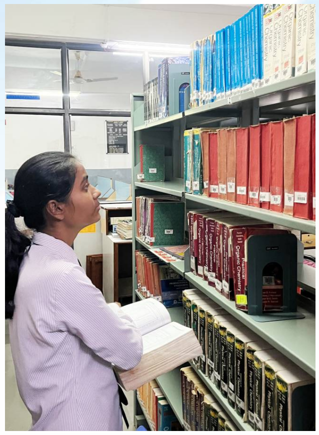

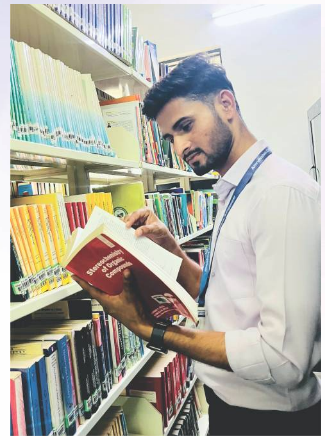

Amrutrang

2023-24

FACILITY

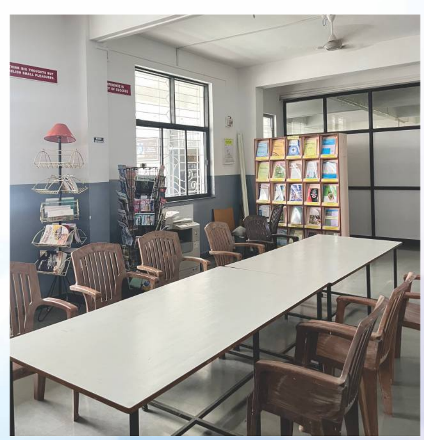

थोर स्वातंत्र्यसेनानी सहकारमहर्षी आदरणीय भाऊसाहेब संतुजी थोरात (दादा)
स्मृतिस्थळ

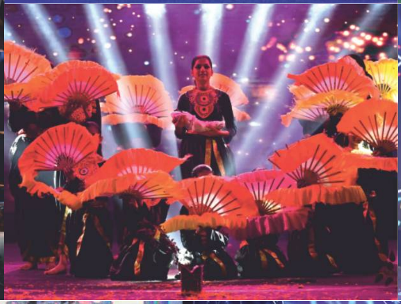

MEDHA
2024

प्रमुख उपस्थिती
मा. डॉ. सुधीर तांबे
मा. सौ. शरयु देशमुख

प्रमुख उपस्थिती
मा. आ. बाळासाहेब थोरात

मेधा २०२४
Medha 2024

प्रमुख उपस्थिती

SKETCHES & PAINTINGS ...

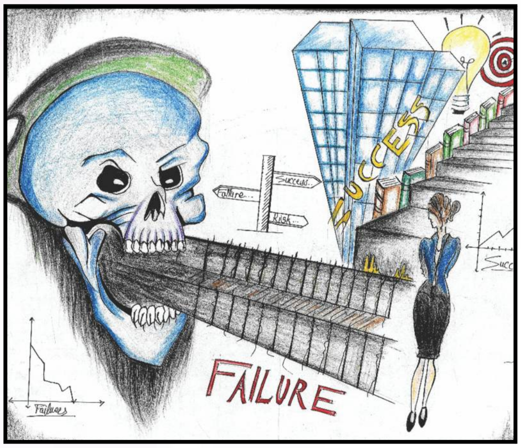

Hase Shivani
F.Y. B.Pharm

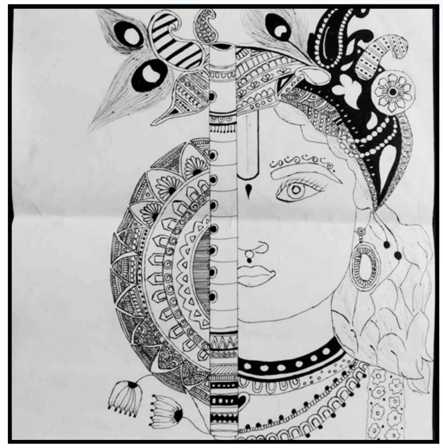

Mutkule Komal
F.Y. B.Pharm

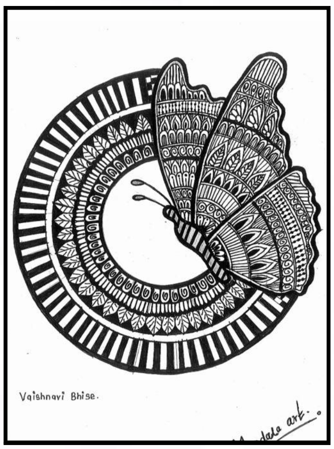

Bhise Vaishnavi
F.Y. B.Pharm

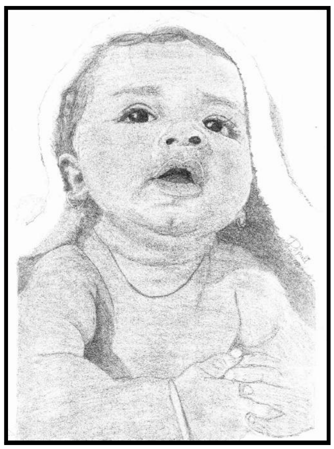

Bakal Dipali
F.Y. B.Pharm

Lohkare Nikita
F.Y. B.Pharm

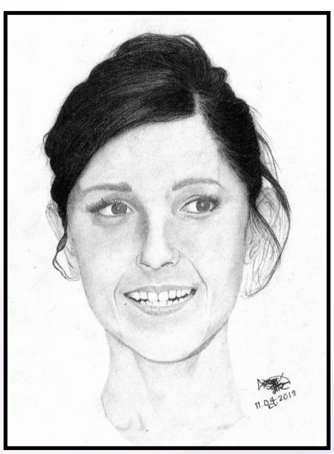

Bhor Shreyansh
Final Year B.Pharm

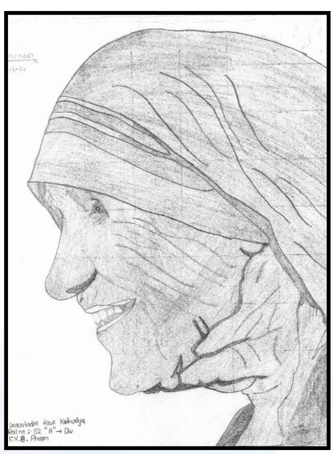

Guruvinder Kaur
F.Y. B.Pharm

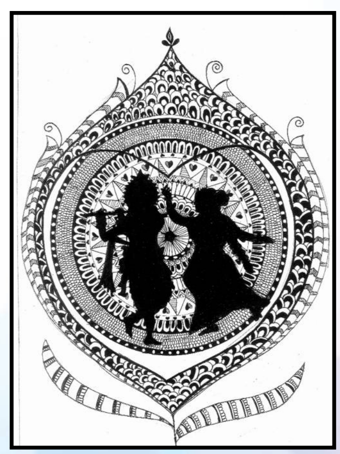

Tagad Sakshi
T.Y. B.Pharm

SKETCHES & PAINTINGS ...

Deshmukh Vaishnavi
T. Y. B.Pharm

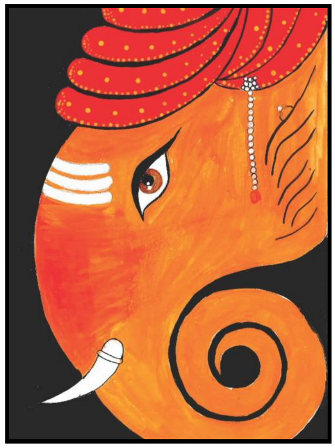

Gaikwad Devansh
F. Y. B.Pharm

Khainar Rutuja
F. Y. B.Pharm

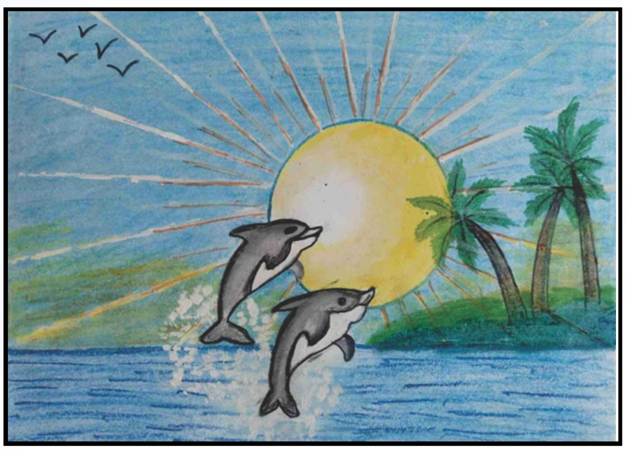

Dhanayat Gaurav
Final Year B.Pharm

Deshmukh Vaishnavi
T. Y. B.Pharm

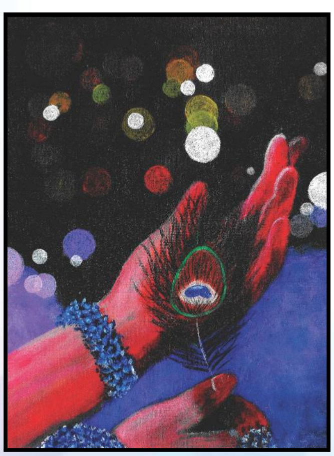

Bhagwat Pradnya
F.Y. B.Pharm

Gaidkwad Sadhavi
Final Year B.Pharm

Gaidkwad Sadhavi
Final Year B.Pharm

Dhole Samruddhi
T. Y. B.Pharm

Gaikwad Sadhavi
Final Year B.Pharm

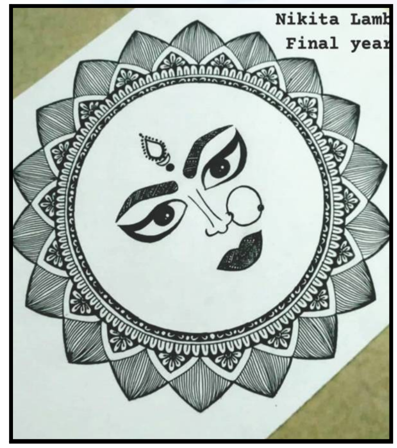

Lambe Nikita
Final Year B.Pharm

Achievements -

Dr. M. J. Chavan (Professor & Principal, Amrutvahini College of Pharmacy, Sangamner) nominated as Board of Studies constituted under section 40(2)(b)(ii) Maharashtra Public Universities Act 2016 in Pharmacognosy board under Faculty of Science & Technology (Savitribai Phule Pune University, Pune).

Dr. D. P. Hase (Professor and Head of Dept. Amrutvahini College of Pharmacy, Sangamner) co-opted member on Board of Studies constituted under section 40(2) **(क)** Maharashtra Public Universities Act 2016 in Pharmacognosy board under Faculty of Science & Technology (Savitribai Phule Pune University, Pune).

Dr. S. M. KALMEGH, Assistant Professor, Amrutvahini College of Pharmacy, Sangamner, has completed his Ph.D. in 2024 from Bhagwant University, Ajmer, Rajsthan state, India under the guidance of Dr. Ravindra B. Laware, Principal College of Pharmaceutical Sciences & Dean, Faculty of Pharmacy Pravara Institute of Medical Sciences (Deemed to be University), Loni, Maharashtra. His topic of research for Ph. D. was "FORMULATION AND DEVELOPMENT OF RUTIN PHYTOSOMAL COMPLEX FOR DIABETES".

Expert Visit of National Assessment and Accreditation Council Team & Accreditation by NAAC.

National Assessment and Accreditation Council, Bengaluru appointed Peer Team to visited Institute on 21 Sep and 22 Sep 2023. The team Chairman, Dr, Neeraj Upmanyu, Member Coordinator Dr. Preeti K. Suresh and Member Dr. Munish Ahuja were received at college by Principal Dr. M. J. Chavan, & Dr. S. F. Sayyad (IQAC Coordinator) & Criteria Head Dr. D. P. Hase, Dr. D. N. Raut, Dr. V. S. More, Mr. H. E. Velis, Dr. M. M. Deshpande, Dr. V. K. Nikam, Mr. M. V. Mahale, Dr. G. D. Ghangale The Committee has visited various Departments of College including all Laboratories, Class rooms, Library, Store, Animal House, Office, Canteen, Hostels, Ground, and Medicinal Plant Garden etc. and also interacted with all stake holders such as teaching staff, Non-teaching Staff, Students, Parents, Alumni, and Employers etc. The committee members appreciated all the departments and teaching and non-teaching staffs for the work.

राष्ट्रीय मूल्यांकन एवं प्रत्यायन परिषद

विश्वविद्यालय अनुदान आयोग का स्वायत्त संस्थान

NATIONAL ASSESSMENT AND ACCREDITATION COUNCIL

An Autonomous Institution of the University Grants Commission

Certificate of Accreditation

The Executive Committee of the
National Assessment and Accreditation Council
is pleased to declare
Amrutvahini Sheti and Shikshan Vikas Sanstha's
Amrutvahini College of Pharmacy, Sangamner
Amrutnagar, Tal. Sangamner, Dist. Ahmednagar,
affiliated to Savitribai Phule Pune University, Maharashtra as
Accredited
with CGPA of 3.20 on four point scale
at A grade
valid up to September 26, 2028

Date : September 27, 2023

Director

EC(SC)/167/1st Cycle/MHCOGN113621

PHARMACIST'S OATH

- I swear by the code of Ethics of Pharmacy Council of India in relation to the community and shall act as an integral part of health care team.
- I shall uphold the laws and standards governing my profession.
- I shall strive to perfect and enlarge my knowledge to contribute to the advancement of pharmacy and the public health.
- I shall follow the system which I consider best for pharmaceutical care and counseling of patients.
- I shall Endeavour to discover and manufacture drugs of quality to alleviate sufferings of humanity.
- I shall hold in confidence the knowledge gained about the patients in connection with my professional practice and never divulge unless compelled to do so by the law.
- I shall associate with organizations having their objectives for betterment of the Profession of Pharmacy and make contribution to carry out the work of those organizations.
- While I continue to keep this oath unviolated, may it be granted to me to enjoy life and the practice of pharmacy respected by all, at all times!
- Should I trespass and violate this oath may the reverse be my lot!

AMRUTVAHINI COLLEGE OF PHARMACY
SANGAMNER
।। विद्या सर्वस्य भूषणम् ।।

Amrutvahini Sheti and Shikshan Vikas Sanstha's

Amrutvahini College of Pharmacy

Amrutnagar, P.O.Sangamner S. K., Tal Sangamner, Dist. A'nagar 422608 (MS)
Office Phone (02425) 259335 • Fax (02425) 259349
Website: www.amrutpharm.co.in • Email: principal@amrutpharm.co.in